

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 295

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

56 tomas
2013 m. lapkričio 6 d.

Turinys

I Įstatymo galią turintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1051/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 562/2006, kad būtų nustatytos bendros išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinamos vidaus sienų kontrolės taisyklės 1
- ★ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukurama Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosir) 11

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą 27

Kaina: 3 EUR

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1051/2013

2013 m. spalio 22 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 562/2006, kad būtų nustatytos bendros išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinamos vidaus sienų kontrolės taisyklės

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 1 ir 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) erdvės, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas per vidaus sienas, sukūrimas yra vienas didžiausių Sąjungos pasiekimų. Erdvėje be vidaus sienų kontrolės būtina būti pasirėngus bendrai reaguoti į padėtį, dėl kurios kyla rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui toje erdvėje, jos dalyse arba vienoje ar daugiau valstybių narių, sudarant sąlygas išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinti vidaus sienų kontrolę, tačiau nekeliant pavojaus laisvo asmenų judėjimo principo taikymui. Atsižvelgiant į tokių kraštutinių priemonių galimą poveikį visiems asmenims, turintiems teisę judėti erdvėje be vidaus sienų kontrolės, reikėtų nustatyti tokių priemonių

atnaujinimo sąlygas ir procedūras, kad būtų užtikrinta, jog jos yra išimtinės ir būtų laikomasi proporcingumo principo. Tokių priemonių laikino atnaujinimo mastas ir trukmė turėtų būti apriboti iki minimumo, reikalingo apsaugoti nuo rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;

(2) laisvas asmenų judėjimas erdvėje be vidaus sienų kontrolės yra vienas didžiausių Sąjungos pasiekimų. Kadangi laisvam asmenų judėjimui daromas poveikis dėl laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo, bet koks sprendimas atnaujinti tokią kontrolę turėtų būti priimamas laikantis bendrai sutartų kriterijų ir apie jį turėtų būti tinkamai pranešta Komisijai arba jį priimti turėtų rekomenduoti Sąjungos institucija. Bet kuriuo atveju vidaus sienų kontrolės atnaujinimas turėtų tebebūti išimtis ir turėtų būti taikomas tik kaip kraštutinė griežtai riboto masto ir trukmės priemonė, grindžiama konkrečiais objektyviais kriterijais ir jos būtinumo vertinimu, ir stebima Sąjungos lygmeniu. Jei dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui būtina imtis skubių veiksmų, valstybė narė turėtų galėti atnaujinti savo vidaus sienų kontrolę ne ilgesniam nei dešimties dienų laikotarpiui. Bet koks to laikotarpio pratęsimas turi būti stebimas Sąjungos lygmeniu;

(3) vidaus sienų kontrolės atnaujinimo būtinybė ir proporcingumas turėtų atsverti grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, dėl kurios reikia tokio atnaujinimo, taip pat turėtų būti vertinamos alternatyvios priemonės, kurių galėtų būti imamasi nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu, ar abiem, ir tokios kontrolės poveikis laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės;

(4) išimtinė tvarka atnaujinti vidaus sienų kontrolę gali prireikti dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės arba nacionaliniu lygmeniu, visų pirma po teroro aktų ar dėl jų grėsmės arba dėl organizuoto nusikalstamumo keliamos grėsmės;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. spalio 7 d. Tarybos sprendimas.

- (5) tai, kad migruoja ir išorės sienas kerta daug trečiosios šalies piliečių, *per se* neturėtų būti laikoma grėsme viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;
- (6) laikantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos, nuostata, leidžianti nukrypti nuo pagrindinio laisvo asmenų judėjimo principo, turi būti aiškinama griežtai, o atsižvelgiant į viešosios tvarkos koncepciją daroma prielaida, kad kilo tikra, esama ir pakankamai rimta grėsmė vienam iš pagrindinių visuomenės interesų;
- (7) atsižvelgdama į patirtį, įgytą erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimo metu, ir siekdama padėti užtikrinti nuoseklų Šengeno *acquis* įgyvendinimą, Komisija gali parengti vidaus sienų kontrolės atnaujinimo gaires tais atvejais, kai reikia imtis tokios priemonės laikinai, ir tais atvejais, kai reikia imtis skubių veiksmų. Tose gairėse turėtų būti nurodyti aiškūs rodikliai, kad būtų lengviau įvertinti aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;
- (8) jei vertinimo ataskaitoje, parengtoje pagal 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas⁽¹⁾, nustatomi rimti išorės sienų kontrolės vykdymo trūkumai, ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal tą reglamentą priimtų rekomendacijų, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai rekomenduoti įvertintai valstybei narei imtis specialių priemonių, kaip antai, dislokuoti Europos sienos apsaugos pareigūnų būrius, pateikti strateginius planus arba – kaip kraštutinę priemonę ir atsižvelgiant į padėties rimtumą – uždaryti konkretų sienos perėjimo punktą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai⁽²⁾. Atsižvelgiant į to reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkto iii papunktį, taikytina nagrinėjimo procedūra;
- (9) laikinas kai kurių vidaus sienų kontrolės atnaujinimas laikantis specialios Sąjungos lygmens procedūros taip pat galėtų būti pateisinamas išimtinėmis aplinkybėmis ir kaip kraštutinė priemonė, reaguojant į pavojų, kylantį erdvės be vidaus sienų bendram veikimui dėl ilgalaikių rimtų su išorės sienų kontrole susijusių trūkumų, nustatytų laikantis griežto vertinimo proceso pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 14 ir 15 straipsnius, kai dėl
- tų aplinkybių kiltų rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui toje erdvyje arba jos dalyse. Tokia speciali laikino tam tikrų vidaus sienų kontrolės atnaujinimo procedūra taip pat galėtų būti pradėta, laikantis tų pačių sąlygų, jei įvertinta valstybė narė šiuurkščiai nesilaiko savo išipareigojimų. Atsižvelgiant į politiškai opų tokių priemonių pobūdį, nes jos turi įtakos nacionaliniams vykdomesiems ir teisėsaugos įgaliojimams vidaus sienų kontrolės srityje, įgyvendinimo įgaliojimai priimti rekomendacijos pagal tą specialią Sąjungos lygmens procedūrą turėtų būti suteikti Tarybai, remiantis Komisijos pasiūlymu;
- (10) prieš priimant bet kokią rekomendaciją laikinai atnaujinti tam tikrų vidaus sienų kontrolę, reikėtų laiku visapusiškai išnagrinėti galimybę taikyti esamai padėčiai ištaisyti skirtingas priemones, įskaitant tokių Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų kaip Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – Frontex), įsteigtos Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2007/2004⁽³⁾, arba Europos policijos biuro (toliau – Europol), įsteigto Tarybos sprendimu 2009/371/TVR⁽⁴⁾, pagalbą, ir techninės ar finansinės paramos priemones nacionaliniu lygmeniu, Sąjungos lygmeniu arba abiem. Jei nustatoma rimtų trūkumų, Komisija gali teikti finansinės paramos priemones siekdama padėti atitinkamai valstybei narei. Be to, bet kuri Komisijos ir Tarybos rekomendacija turėtų būti grindžiama pagrįsta informacija;
- (11) Komisija turėtų turėti galimybę priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, kai tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su poreikiu pratęsti vidaus sienų kontrolę, yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti;
- (12) Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 14 ir 15 straipsniuose nurodytomis vertinimo ataskaitomis ir rekomendacijomis turėtų būti remiamasi siekiant pradėti taikyti specialias priemones rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, atveju ir specialią procedūrą išimtinėmis aplinkybėmis, kai kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui, kaip numatyta šiame reglamente. Valstybės narės ir Komisija kartu atlieka reguliarius, objektyvius ir nešališkus įvertinimus, siekdamos patikrinti, ar tinkamai taikomas šis reglamentas, o Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, koordinuoja įvertinimus. Vertinimo mechanizmą sudaro šie elementai:

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 27.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

⁽⁴⁾ 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas 2009/371/TVR dėl Europos policijos biuro (Europol) įsteigimo (OL L 121, 2009 5 15, p. 37).

daugiametės ir metinės vertinimo programos, paskelbti ir nepaskelbti vizitai vietoje, kuriuos vykdo nedidelė iš Komisijos atstovų ir valstybių narių paskirtų ekspertų sudaryta grupė, Komisijos priimamos įvertinimo rezultatų ataskaitos ir Tarybos, remiantis Komisijos pasiūlymu, priimtos rekomendacijos dėl taisomojo veiksmo, taip pat atitinkama tolesnė susijusi veikla, stebėseną ir ataskaitų teikimas;

- (13) kadangi šio reglamento tikslą, t. y., nustatyti bendras laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo taisyklės išimtinėmis aplinkybėmis, galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (14) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (15) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽¹⁾, plėtojimas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (16) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽²⁾, plėtojimas; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (17) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos

Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽³⁾, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽⁴⁾ dėl tam tikrų priemonių taikant tą susitarimą 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;

- (18) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁵⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽⁶⁾ 3 straipsniu;
- (19) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁷⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ⁽⁸⁾ 3 straipsniu;
- (20) Kipro atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje;
- (21) Bulgarijos ir Rumunijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;
- (22) Kroatijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip apibrėžta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;

⁽³⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

⁽⁵⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁶⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽⁸⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

⁽¹⁾ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

⁽²⁾ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

- (23) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, įskaitant asmenų judėjimo ir apsigyvenimo laisvę. Šis reglamentas turi būti įgyvendinamas laikantis tų teisių ir principų;
- (24) 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) ⁽¹⁾ turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 562/2006 iš dalies keičiamas taip:

- 1) II antraštinė dalis papildoma šiuo skyriumi:

„IVa SKYRIUS

Specialios priemonės rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, atveju

19a straipsnis

Priemonės prie išorės sienų ir Agentūros parama

1. Kai vertinimo ataskaitoje, parengtoje pagal 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas (*), 14 straipsnį, nustatoma rimtų išorės sienų kontrolės atlikimo trūkumų, ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi to reglamento 15 straipsnyje nurodytų rekomendacijų, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą, gali rekomenduoti tai įvertintai valstybei narei imtis tam tikrų specialių priemonių, kurios gali apimti vieną ar abi toliau nurodytas priemones:

- a) inicijuoti Europos sienos apsaugos pareigūnų būrių dislokavimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004;
- b) pateikti Agentūrai savo strateginius planus, grindžiamus rizikos vertinimu, įskaitant informaciją apie personalo ir įrangos dislokavimą, siekiant gauti jos nuomonę.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 33a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Komisija reguliariai informuoja pagal 33a straipsnio 1 dalį įsteigtą komitetą apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių įgyvendinimo pažangą ir jos poveikį nustatytiems trūkumams.

Ji taip pat informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

3. Jeigu 1 dalyje nurodytoje vertinimo ataskaitoje padaryta išvada, kad įvertinta valstybė narė šiurkščiai nesilaiko savo įsipareigojimų ir todėl turi per tris mėnesius pateikti atitinkamo veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 16 straipsnio 4 dalį, ir jeigu pasibaigus tam trijų mėnesių laikotarpiui Komisija nustato, kad padėtis tęsiasi, ji gali pradėti taikyti šio reglamento 26 straipsnyje numatytą procedūrą, jeigu įvykdytos visos tam būtinos sąlygos.

(*) OL L 295, 2013 11 6, p. 27“;

- 2) 23–27 straipsniai pakeičiami taip:

„23 straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo bendroji sistema

1. Erdvėje be vidaus sienų kontrolės iškilus rimtai grėsmei viešajai tvarkai arba vidaus saugumui valstybėje narėje, ta valstybė narė išimties tvarka gali atnaujinti sienų kontrolę prie visų savo vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose ribotam, ne ilgesniam nei 30 dienų, laikotarpiui arba numatomam rimtos grėsmės trukmės laikotarpiui, jei jis viršija 30 dienų. Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo mastas ir trukmė neviršija to, kas tikrai būtina siekiant reaguoti į rimtą grėsmę.

2. Vidaus sienų kontrolė atnaujinama tik kaip kraštutinė priemonė ir laikantis 24, 25 ir 26 straipsnių. Kiekvienu atveju svarstant galimybę pagal atitinkamai 24, 25 arba 26 straipsnius priimti sprendimą atnaujinti vidaus sienų kontrolę, atsižvelgiama į 23a ir 26a straipsniuose nurodytus kriterijus.

3. Jeigu rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui atitinkamoje valstybėje narėje išlieka ilgesnį nei šio straipsnio 1 dalyje numatytą laikotarpį, ta valstybė narė gali pratęsti

(1) OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

savo vidaus sienų kontrolę atsižvelgdama į 23a straipsnyje nurodytus kriterijus ir laikydama 24 straipsnio, dėl tų pačių priežasčių, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, ir, atsižvelgusi į visus naujus elementus, ne ilgesniems nei 30 dienų laikotarpiams, kuriuos galima pratęsti.

4. Visas laikotarpis, kurį atnaujinama vidaus sienų kontrolė, įskaitant bet kurį pratęsimą, numatytą pagal šio straipsnio 3 dalį, neturi viršyti šešių mėnesių. Jei esama išimtinių aplinkybių, kaip nurodyta 26 straipsnyje, visas tas laikotarpis gali būti tęsiamas daugiausia iki dvejų metų pagal to straipsnio 1 dalį.

23a straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo kriterijai

Jei valstybė narė nusprendžia kraštinės priemonės atveju laikinai atnaujinti savo vidaus sienos, sienų ar jų ruožų kontrolę arba nusprendžia pratęsti tokio atnaujinimo laikotarpį pagal 23 straipsnį ir 25 straipsnio 1 dalį, ji įvertina, kokių mastu, taikant tokią priemonę, gali būti tinkamai pašalinta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, taip pat įvertina priemonės proporcingumą tai grėsmei. Atlikdama tokį įvertinimą valstybė narė visų pirma atsižvelgia į:

- a) tikėtiną grėsmių jos viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, įskaitant grėsmes po teroro aktų ar terorizmo ir įskaitant organizuoto nusikalstamumo keliamas grėsmes, poveikį;
- b) tikėtiną tokios priemonės poveikį laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

24 straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo procedūra pagal 23 straipsnio 1 dalį

1. Kai valstybė narė planuoja atnaujinti vidaus sienų kontrolę pagal 23 straipsnio 1 dalį, likus vėliausiai keturioms savaitėms iki planuojamo atnaujinimo arba likus trumpesniai laikotarpiui, kai aplinkybės, dėl kurių reikia atnaujinti vidaus sienų kontrolę, paaiškėja likus mažiau kaip keturioms savaitėms iki planuojamo atnaujinimo, ji apie tai atitinkamai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai. Tuo tikslu valstybė narė pateikia šią informaciją:

- a) siūlomo atnaujinimo priežastis, įskaitant visus svarbius duomenis apie įvykius, dėl kurių kilo rimta grėsmė jos viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;

- b) siūlomo atnaujinimo mastą, nurodant, kuriame konkrečiame vidaus sienos ruože ar ruožuose turi būti atnaujinta sienų kontrolė;

- c) nustatytų sienos perėjimo punktų pavadinimus;

- d) planuojamo atnaujinimo datą ir trukmę;

- e) atitinkamais atvejais priemones, kurių turi imtis kitos valstybės narės.

Pranešimą pagal pirmą pastraipą taip pat gali bendrai pateikti dvi ar daugiau valstybių narių.

Jeigu būtina, Komisija gali atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) paprašyti pateikti papildomos informacijos.

2. 1 dalyje nurodyta informacija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiama tuo pačiu metu, kai ji pranešama kitoms valstybėms narėms ir Komisijai pagal tą dalį.

3. Valstybės narės, teikdamos pranešimą pagal 1 dalį, prirėkus ir laikydamosi nacionalinės teisės, gali nuspręsti išslaptinti šios informacijos dalis.

Toks išslaptinimas nedaro poveikio Komisijos turimai galimybei pateikti šią informaciją Europos Parlamentui. Pagal šį straipsnį Europos Parlamentui perduodamos informacijos ir dokumentų perdavimas ir tvarkymas turi atitikti išslaptintos informacijos perdavimo ir tvarkymo taisykles, kurios taikomos Europos Parlamentui ir Komisijai keičiantis tokio pobūdžio informacija.

4. Gavusi valstybės narės pranešimą pagal šio straipsnio 1 dalį ir atsižvelgdama į šio straipsnio 5 dalyje numatytas konsultacijas, Komisija ar bet kuri kita valstybė narė gali pateikti nuomonę, nedarydama poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 72 straipsniui.

Jeigu Komisijai, remiantis pranešime pateikta informacija ar bet kuria papildoma jos gauta informacija, kyla abejonių dėl planuojamo sienų kontrolės atnaujinimo būtinumo ar proporcingumo arba jeigu ji mano, kad būtų tinkama pasikonsultuoti dėl tam tikro pranešimo aspekto, ji tuo tikslu pateikia nuomonę.

5. Dėl 1 dalyje nurodytos informacijos ir dėl bet kurios Komisijos ar valstybės narės nuomonės pagal 4 dalį vyksta konsultacijos, įskaitant atitinkamais atvejais bendrus posėdžius tarp valstybės narės, planuojančios atnaujinti vidaus sienų kontrolę, kitų valstybių narių, ypač tų, kurioms tiesioginio poveikio turės tokios priemonės, ir Komisijos, siekiant atitinkamais atvejais organizuoti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir išnagrinėti, ar priemonės proporcingoms įvykiams, dėl kurių atnaujinama sienų kontrolė, ir grėsmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui.

6. 5 dalyje nurodytos konsultacijos vyksta likus ne mažiau kaip dešimt dienų iki planuojamos sienų kontrolės atnaujinimo datos.

25 straipsnis

Speciali procedūra atvejais, kai būtina imtis skubių veiksmų

1. Kai dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui valstybėje narėje būtina imtis skubių veiksmų, atitinkama valstybė narė gali išimties tvarka nedelsdama atnaujinti vidaus sienų kontrolę ribotam, ne ilgesniam kaip dešimties dienų, laikotarpiui.

2. Kai valstybė narė atnaujinama vidaus sienų kontrolę ji tuo pačiu metu apie tai praneša atitinkamai kitoms valstybėms narėms ir Komisijai bei pateikia 24 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, įskaitant priežastis, kurios pateisina šiame straipsnyje nustatytos procedūros naudojimą. Gavusi pranešimą, Komisija nedelsdama gali konsultuotis su kitomis valstybėmis narėmis.

3. Jeigu rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui išlieka ilgesnį nei 1 dalyje numatytą laikotarpį, valstybė narė gali nuspręsti pratęsti vidaus sienų kontrolę ne ilgesniam kaip 20 dienų laikotarpiui, kuris gali būti pratęstas. Priimdama tokį sprendimą atitinkama valstybė narė atsižvelgia į 23a straipsnyje nurodytus kriterijus, įskaitant naujausią priemonės būtinumo ir proporcingumo vertinimą, ir atsižvelgia į naujus elementus.

Tokio pratęsimo atveju *mutatis mutandis* taikomos 24 straipsnio 4 ir 5 dalys, o konsultacijos vykdomos nedelsiant po to, kai Komisijai ir valstybėms narėms pranešama apie sprendimą dėl pratęsimo.

4. Nedarant poveikio 23 straipsnio 4 daliai, visas laikotarpis, kurį atnaujinama vidaus sienų kontrolė, apskaičiuojamas remiantis 1 dalyje nustatyto pirminiu laikotarpiu ir galimybe jį pratęsti pagal 3 dalį, neturi viršyti dviejų mėnesių.

5. Komisija nedelsiant praneša Europos Parlamentui apie pranešimus, pateiktus pagal šį straipsnį.

26 straipsnis

Speciali procedūra, kai išimtinėmis aplinkybėmis kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui

1. Išimtinėmis aplinkybėmis, kai kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui dėl ilgalaikių rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, kaip nurodyta 19a straipsnyje, ir jeigu tos aplinkybės laikomos rimta grėsme viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės ar jos dalyse, vidaus sienų kontrolė gali būti atnaujinta vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Tas laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau kaip tris kartus ne ilgesniam nei šešių mėnesių tolesniam laikotarpiui, jei išimtinės aplinkybės išlieka.

2. Taryba kaip kraštutinę priemonę ir būdą apsaugoti bendrus interesus erdvėje be vidaus sienų kontrolės, kai visomis kitomis priemonėmis, visų pirma 19a straipsnio 1 dalyje nurodytomis priemonėmis, nepajėgiama veiksmingai sušvelninti nustatytos rimtos grėsmės, gali rekomenduoti vienai ar kelioms valstybėms narėms priimti sprendimą atnaujinti sienų kontrolę prie visų jų vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose. Tarybos rekomendacija grindžiama Komisijos pasiūlymu. Valstybės narės gali paprašyti Komisijos pateikti Tarybai tokį pasiūlymą dėl rekomendacijos.

Savo rekomendacijoje Taryba nurodo bent tą informaciją, kuri yra nurodyta 24 straipsnio 1 dalies a–e punktuose.

Taryba gali rekomenduoti priemonių taikymą pratęsti šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

Valstybė narė, prieš atnaujinama kontrolę prie visų savo vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose pagal šią dalį, atitinkamai informuoja kitas valstybes nares, Europos Parlamentą ir Komisiją.

3. Jeigu valstybė narė neįvykdo 2 dalyje nurodytos rekomendacijos, ta valstybė narė nedelsdama raštu informuoja Komisiją apie to priežastis.

Tokiu atveju Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamos atitinkamos valstybės narės pateiktos priežastys ir pasekmės erdvės be vidaus sienų kontrolės bendrų interesų apsaugai.

4. Dėl tinkamai pagrįstų skubos priežasčių, susijusių su aplinkybėmis, dėl kurių prireikia pratęsti vidaus sienų kontrolę pagal 2 dalį ir apie kurias sužinoma likus mažiau kaip 10 dienų iki anksčiau nustatyto sienų kontrolės atnaujinimo laikotarpio pabaigos, Komisija, priimdama nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus laikydamasi 33a straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros, gali priimti reikiamas rekomendacijas. Per 14 dienų po tokių rekomendacijų priėmimo Komisija pateikia Tarybai pasiūlymą dėl rekomendacijos pagal 2 dalį.

5. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis priemonėms, kurias valstybės narės pagal 23, 24 ir 25 straipsnius gali priimti iškilus rimtai grėsmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui.

26a straipsnis

Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo, kai išimtinėmis aplinkybėmis kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų kontrolės bendram veikimui, kriterijai

1. Kai Taryba pagal 26 straipsnio 2 dalį kaip kraštutinę priemonę rekomenduoja laikinai atnaujinti vidaus sienos, sienų arba jų ruožų kontrolę, ji įvertina, koku mastu, taikant tokią priemonę, gali būti tinkamai pašalinta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės, ir įvertina priemonės proporcingumą tai grėsmei. Tas įvertinimas atliekamas remiantis išsamia atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) ir Komisijos perduota ir bet kuria kita aktualia informacija, įskaitant pagal šio straipsnio 2 dalį gautą informaciją. Atlikdama tokį įvertinimą, Taryba visų pirma atsižvelgia į šias aplinkybes:

a) galimybę pasinaudoti techninėmis ar finansinėmis paramos priemonėmis nacionaliniu lygmeniu ar Sąjungos lygmeniu arba abiem, įskaitant Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų, kaip antai, Agentūros, Europos prieglobsčio paramos biuro, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 439/2010 (*) ar Europos policijos biuro (toliau – Europolas), įsteigto Tarybos sprendimu

2009/371/TVR (**), paramą, ir tokių priemonių tikėtina poveikį adekvačiai šalinant grėsmes viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės;

b) dabartinį ir tikėtiną būsimą rimtų trūkumų, susijusių su išorės sienų kontrole, nustatytų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1053/2013 atliktų įvertinimų kontekste, poveikį; taip pat mastą, kuriuo tokie rimti trūkumai kelia rimtą grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui be vidaus sienų kontrolės;

c) tikėtiną sienų kontrolės atnaujinimo poveikį laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

2. Prieš priimdama pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos pagal 26 straipsnio 2 dalį, Komisija gali:

a) paprašyti valstybių narių, Agentūros, Europolo ar kitų Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų jai pateikti daugiau informacijos;

b) padedama valstybių narių, Agentūros, Europolo ar kitų atitinkamų Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų ekspertų, rengti vizitus vietoje, kad gautų informacijos, reikalingos tai rekomendacijai, arba ją patikrintų.

27 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos informavimas

Komisija ir atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) kuo skubiau praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie priežastis, dėl kurių gali prireikti taikyti 19a ir 23–26a straipsnius.

(*) OL L 132, 2010 5 29, p. 11.

(**) OL L 121, 2009 5 15, p. 37.“;

3) 29 ir 30 straipsniai pakeičiami taip:

„29 straipsnis

Vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ataskaita

Per keturias savaites po vidaus sienų kontrolės panaikinimo vidaus sienų kontrolę vykdžiusi valstybė narė Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai teikia vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ataskaitą, kurioje visų pirma apibūdinamas pirminis įvertinimas ir tai, kaip atsižvelgta į 23a, 25 ir 26a straipsniuose nurodytus kriterijus, patikrinimų atlikimas, praktinis bendradarbiavimas su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, poveikis laisvam asmenų judėjimui, vidaus sienų kontrolės atnaujinimo veiksmingumas, įskaitant sienų kontrolės atnaujinimo proporcingumo *ex post* įvertinimą.

Komisija gali paskelbti nuomonę dėl to laikino vidaus sienos, sienų arba jų ruožų kontrolės atnaujinimo *ex post* įvertinimo.

Komisija bent kartą metuose Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas visų atitinkamais metais priimtų sprendimų atnaujinti vidaus sienų kontrolę sąrašas.

30 straipsnis

Visuomenės informavimas

Komisija ir atitinkama valstybė narė suderintu būdu informuoja visuomenę apie sprendimą atnaujinti vidaus sienų kontrolę ir visų pirma nurodo tokios priemonės taikymo pradžios ir pabaigos datą, nebent tai negali būti padaryta dėl itin svarbių saugumo priežasčių.“;

4) Įterpiamas šis straipsnis:

„33a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (*).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

(*) OL L 55, 2011 2 28, p. 13.“;

5) Įterpiamas šis straipsnis:

„37a straipsnis

Vertinimo mechanizmas

1. Pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos sutartį ir nedarant poveikio jų nuostatomis dėl pažeidimų nagrinėjimo procedūrų, tai, kaip kiekviena valstybė narė įgyvendina šį reglamentą, vertinama pasitelkus vertinimo mechanizmą.

2. Taisyklės, susijusios su vertinimo mechanizmu, išdėstytos Reglamente (ES) Nr. 1053/2013. Pagal tą vertinimo mechanizmą valstybės narės ir Komisija kartu turi atlikti reguliarius, objektyvius ir nešališkus įvertinimus, siekdamas patikrinti, ar tinkamai taikomas šis reglamentas, o Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turi koordinuoti įvertinimus. Pagal tą mechanizmą bent kartą per penkerius metus kiekvieną valstybę narę įvertina nedidelė iš Komisijos atstovų ir valstybių narių paskirtų ekspertų sudaryta grupė.

Įvertinimai gali apimti paskelbtus ar nepaskelbtus tikrinimo vietoje vizitus prie išorės ar vidaus sienų.

Pagal tą vertinimo mechanizmą Komisija yra atsakinga už daugiamečių ir metinių vertinimo programų ir vertinimo ataskaitų priėmimą.

3. Nustačius galimų trūkumų, atitinkamoms valstybėms narėms gali būti teikiamos rekomendacijos dėl taisomųjų veiksmų.

Jeigu pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 14 straipsnį priimtoje vertinimo ataskaitoje nurodyta rimtų išorės sienų kontrolės vykdymo trūkumų, taikomi šio reglamento 19a ir 26 straipsniai.

4. Europos Parlamentas ir Taryba informuojami visais vertinimo etapais, jiems perduodami visi susiję dokumentai, laikantis įslaptintiems dokumentams taikomų taisyklių.

5. Europos Parlamentas nedelsiant visapusiškai informuojamas apie visus pasiūlymus iš dalies keisti ar pakeisti taisykles, nustatytas Reglamente (ES) Nr. 1053/2013.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. spalio 22 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. LEŠKEVIČIUS

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos Pareiškimas

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija palankiai vertina tai, kad priimtas reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas, kad būtų nustatytos bendros išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinamos vidaus sienų kontrolės taisyklės, ir Reglamentas dėl vertinimo ir stebėsenos mechanizmo Šengeno *acquis* taikymui tikrinti sukūrimo. Jie mano, kad šiais naujais mechanizmais tinkamai atsižvelgiama į 2011 m. birželio 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pateiktą raginimą stiprinti Šengeno erdvės valstybių narių bendradarbiavimą bei tarpusavio pasitikėjimą ir sukurti veiksmingą bei patikimą stebėsenos ir vertinimo sistemą siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrų taisyklių ir stiprinami, pritaikomi bei išplėtojami kriterijai remiantis ES *acquis*; išvadose taip pat primenama, kad Europos išorės sienos turi būti veiksmingai ir nuosekliai valdomos pasidalijant bendra atsakomybe, užtikrinant solidarumą ir praktinį bendradarbiavimą.

Jie pareiškia, kad šiuo Šengeno sienų kodekso pakeitimu bus sustiprintas koordinavimas ir bendradarbiavimas Sąjungos lygiu nustatant, viena vertus, kriterijus visiems valstybių narių sienų kontrolės atnaujinimo atvejams ir, kita vertus, ES grindžiamą mechanizmą, kad būtų reaguojama į iš tiesų kritines situacijas, kai kyla pavojus bendram erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui.

Jie pabrėžia, kad ši nauja vertinimo sistema yra ES grindžiamas mechanizmas ir kad ji apims visus Šengeno *acquis* aspektus bei joje dalyvaus valstybių narių, Komisijos ir atitinkamų ES agentūrų ekspertai.

Jie atkreipia dėmesį į tai, kad visiems būsimiems Komisijos pasiūlymams iš dalies keisti šią vertinimo sistemą bus taikoma konsultavimosi su Europos Parlamentu procedūra siekiant kiek įmanoma labiau atsižvelgti į jo nuomonę prieš priimant galutinę teksto redakciją.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1052/2013

2013 m. spalio 22 d.

kuriuo sukuriama Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosur)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies d punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) siekiant stiprinti valstybių narių nacionalinių valdžios institucijų keitimąsi informacija ir operatyvų bendradarbiavimą tarpusavyje, taip pat su Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004 ⁽²⁾ įsteigta Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (toliau – Agentūra), būtina sukurti Europos sienų stebėjimo sistemą (toliau – EUROSUR). EUROSUR suteiks toms valdžios institucijoms ir Agentūrai infrastruktūrą ir priemones, kurių reikia, kad būtų pagerintas jų informuotumas apie padėtį ir reagavimo pajėgumai prie Sąjungos valstybių narių išorės sienų (toliau – išorės sienos) siekiant nustatyti neteisėtus imigracijos ir tarpvalstybinio nusikalstamumo atvejus, užkirsti jiems kelią ir su jais kovoti ir prisidėti prie migrantų gyvybių apsaugos ir išsaugojimo užtikrinimo;
- (2) dėl mažų ir netinkamų plaukinti jūra laivų naudojimo labai padidėjo prie pietinių išorės jūrų sienų paskendusiu migrantų skaičius. EUROSUR turėtų gerokai pagerinti Agentūros ir valstybių narių operatyvias ir technines galimybes aptikti tokius mažus laivus, taip pat pagerinti valstybių narių reagavimo pajėgumus ir taip prisidėti siekiant, kad žūtų kuo mažiau migrantų;

⁽¹⁾ 2013 m. spalio 10 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. spalio 22 d. Tarybos sprendimas.
⁽²⁾ 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

- (3) šiame reglamente pripažįstama, kad migracijos maršrutais taip pat keliauja asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga;
- (4) valstybės narės turėtų įsteigti nacionalinius koordinavimo centrus, kad pagerintų keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą sienų stebėjimo srityje tarpusavyje ir su Agentūra. Tam, kad EUROSUR tinkamai veiktų, labai svarbu, kad visos pagal nacionalinę teisę už išorės sienų stebėjimą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos bendradarbiautų per nacionalinius koordinavimo centrus;
- (5) šis reglamentas neturėtų trukdyti valstybėms narėms savo nacionaliniams koordinavimo centrams taip pat pavesti atsakomybę už keitimąsi informacija ir bendradarbiavimo oro sienų stebėjimo ir patikrinimų sienos perėjimo punktuose srityse koordinavimą;
- (6) Agentūra turėtų pagerinti keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis, pavyzdžiui, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos Sąjungos palydovų centru, kad būtų kuo geriau naudojama informacija, gebėjimais ir sistemomis, jau veikiančiomis Europos lygmeniu, pavyzdžiui, Europos Žemės stebėsenos programa;
- (7) šis reglamentas yra sudėtinė integruoto Europos išorės sienų valdymo modelio ir Europos Sąjungos vidaus saugumo strategijos dalis. EUROSUR taip pat prisidės prie Sąjungos jūrų priežiūrai skirtos bendros dalijimosi informacija aplinkos (toliau – CISE) plėtojimo, ir taip bus sukuriama platesnio masto informuotumo apie padėtį jūroje sistema, kuri užtikrinama keičiantis informacija tarp viešosios valdžios institucijų, veikiančių visuose Sąjungos sektoriuose;
- (8) siekiant užtikrinti, kad EUROSUR sukaupta informacija būtų kuo išsamesnė ir aktualesnė, visų pirma padėties trečiojoje šalyje atžvilgiu, Agentūra turėtų bendradarbiauti su Europos išorės veiksnių tarnyba. Tais tikslais Sąjungos delegacijos ir tarnybos turėtų teikti visą informaciją, kuri gali būti svarbi EUROSUR;

- (9) Agentūra turėtų teikti EUROSUR kūrimui ir naudojimui ir, atitinkamais atvejais, CISE kūrimui, įskaitant sistemų sąveikumą, reikalingą paramą, visų pirma sukurdamą, prižiūradama ir koordinuodama EUROSUR sistemą;
- (10) Agentūrai turėtų būti skiriami atitinkami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, kad ji tinkamai vykdytų papildomas užduotis, jai patikėtas pagal šį reglamentą;
- (11) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 2 ir 6 straipsniuose ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma pagarbos žmogaus orumui, teisės į gyvybę, žiaurais, nežmoniškais ar žeminančiais elgesio arba baudymo uždraudimo, prekybos žmonėmis uždraudimo, teisės į laisvę ir saugumą, teisės į asmens duomenų apsaugą, teisės susipažinti su dokumentais, teisės į prieglobstį, teisės į apsaugą nuo perkėlimo ir išsiuntimo, negrąžinimo, nediskriminavimo ir vaiko teisių. Šį reglamentą valstybės narės ir Agentūra turėtų taikyti laikydamosi tų teisių ir principų;
- (12) pagal Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004 pagrindinių teisių pareigūnas ir tuo reglamentu įsteigtas Konsultacinis forumas turėtų turėti galimybę gauti visą informaciją, susijusią su pagrindinių teisių laikymusi vykdamą visą su EUROSUR susijusią Agentūros veiklą;
- (13) keitimasis asmens duomenimis Europos padėties vaizdo sistemoje ir bendroje pasienio žvalgybos vaizdo sistemoje turėtų būti išimtis. Tai turėtų būti atliekama remiantis galiojančia nacionaline ir Sąjungos teise ir turėtų būti laikomasi jose nurodytų konkrečių duomenų apsaugos reikalavimų. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB ⁽¹⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ ir Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR ⁽³⁾ yra taikomi tuomet, kai konkretnėmis priemonėmis, pvz., Reglamentu (EB) Nr. 2007/2004, neužtikrinamas visapusiškas duomenų apsaugos režimas;
- (14) siekiant laipsniškai užtikrinti EUROSUR geografinę aprėptį, pareiža paskirti ir naudoti nacionalinius koordinavimo centrus turėtų būti taikoma dviem vienas po kito einančiais etapais: pirmiausia valstybėse narėse, esančiose prie pietinių ir rytinių išorės sienų, o antrojo etapo metu – likusiose valstybėse narėse;
- (15) šis reglamentas apima bendradarbiavimo su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis nuostatas, nes geros struktūros ir nuolatinis keitimasis informacija ir bendradarbiavimas su tomis šalimis, ypač Viduržemio jūros regione, yra itin svarbūs veiksniai siekiant EUROSUR tikslų. Itin svarbu, kad valstybių narių ir kaimyninių trečiųjų šalių keitimasis informacija ir bet koks bendradarbiavimas būtų vykdomas visapusiškai laikantis pagrindinių teisių, visų pirma negrąžinimo principo;
- (16) į šį reglamentą įtrauktos nuostatos dėl galimybės glaudžiai bendradarbiauti su Airija ir Jungtine Karalyste; tai gali padėti geriau pasiekti EUROSUR tikslus;
- (17) įgyvendindamos šį reglamentą, Agentūra ir valstybės narės turėtų kuo geriau pasinaudoti esamais pajėgumais žmogiškųjų išteklių ir techninės įrangos požiūriu tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmeniu;
- (18) Komisija turėtų reguliariai vertinti šio reglamento įgyvendinimo rezultatus, kad būtų nustatyta, koku mastu pasiekti EUROSUR tikslai;
- (19) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (20) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal

⁽¹⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

⁽²⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽³⁾ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdamą policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos (OL L 350, 2008 12 30, p. 60).

Tarybos sprendimą 2000/365/EB ⁽¹⁾, plėtojimas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą, jis jai nėra jai privalomas ar taikomas;

(21) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ⁽²⁾, plėtojimas; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(22) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽³⁾, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽⁴⁾ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį. Norvegija turėtų įsteigti nacionalinį koordinavimo centrą pagal šį reglamentą nuo 2013 m. gruodžio 2 d.;

(23) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁵⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽⁶⁾ 3 straipsniu;

(24) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos

Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁷⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/EB ⁽⁸⁾ 3 straipsniu;

(25) šio reglamento įgyvendinimu nedaromas poveikis Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimui ir valstybių narių išpareigojimams pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, Tarptautinę konvenciją dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje, Tarptautinę jūrų paieškos ir gelbėjimo konvenciją, Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu ir jos Protokolą dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją bei kitus atitinkamus tarptautinius dokumentus;

(26) šio reglamento įgyvendinimu nedaromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 562/2006 ⁽⁹⁾ ir išorės jūrų sienų stebėjimo taisyklėms vykdančioms operatyvų bendradarbiavimą, kurį koordinuoja Agentūra,

(27) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sukurti EUROSUR, valstybės narės vienos negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

⁽¹⁾ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

⁽²⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁽³⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁴⁾ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁽⁵⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁶⁾ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 7, p. 1).

⁽⁷⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽⁸⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

⁽⁹⁾ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 105, 2006 4 13, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ

DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu sukuriama bendra sistema, skirta valstybėms narėms ir Agentūrai keistis informacija ir bendradarbiauti tarpusavyje, kad būtų gerinamas informuotumas apie padėtį ir didinami reagavimo pajėgumai prie Sąjungos valstybių narių išorės sienų (toliau – išorės sienos), siekiant nustatyti neteisėtos imigracijos ir tarpvalstybinio nusikalstamumo atvejus, užkirsti jiems kelią ir kovoti su jais ir prisidėti prie migrantų gyvybių apsaugos ir išsaugojimo užtikrinimo (toliau – EUROSUR).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas išorės sausumos ir jūrų sienų stebėjimui, įskaitant neteisėtos sienos kirtimo atvejų stebėseną, nustatymą, identifikavimą, sekimą, prevenciją ir sulaikymą siekiant nustatyti neteisėtos imigracijos ir tarpvalstybinio nusikalstamumo atvejus, užkirsti jiems kelią ir kovoti su jais ir prisidėti prie migrantų gyvybių apsaugos ir išsaugojimo užtikrinimo.

2. Šis reglamentas gali būti taikomas ir oro sienų stebėjimui, taip pat patikrinimams sienos perėjimo punktuose, jei valstybės narės savanoriškai pateikia EUROSUR tokią informaciją.

3. Šis reglamentas netaikomas jokioms teisinėms ar administracinėms priemonėms, kurių imtasi po to, kai atsakingos valstybių narių institucijos nustato tarpvalstybinės nusikalstamos veiklos atvejus arba asmenis, neteisėtai kertančius išorės sienas.

4. Taikydamos šį reglamentą, valstybės narės ir Agentūra laikosi pagrindinių teisių, visų pirma negražinimo ir pagarbos žmogaus orumui principų, ir duomenų apsaugos reikalavimų. Jos teikia pirmenybę vaikų, nelydimų nepilnamečių, prekybos žmonėmis aukų, asmenų, kuriems skubiai reikalinga medicininė pagalba, asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, asmenų, atsidūrusių nelaimėje jūroje, ir kitų asmenų, kurie dėl savo padėties yra itin pažeidžiami, specialiesiems poreikiams.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) Agentūra – Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra, įsteigta Reglamentu (EB) Nr. 2007/2004;
- b) informuotumas apie padėtį – gebėjimas vykdyti stebėseną, nustatyti, identifikuoti, sekti ir suprasti neteisėtą tarpvalstybinę veiklą, kad būtų nustatytos pagrįstos priežastys imtis reagavimo priemonių remiantis naujos informacijos ir turimų žinių sinteze ir turėti geresnes galimybes užtikrinti, kad prie išorės sienų, šalia ir netoli jų žūtų kuo mažiau migrantų;
- c) reagavimo pajėgumai – sugebėjimas atlikti veiksmus, kuriais siekiama kovoti su neteisėta tarpvalstybine veikla prie išorės sienų, šalia arba netoli jų, įskaitant adekvataus reagavimo priemones ir terminus;
- d) padėties vaizdo sistema – grafinė sąsaja, skirta beveik realiuoju laiku pateikti iš įvairių valdžios institucijų, jutiklių, platformų ir kitų šaltinių gautus duomenis ir informaciją, kuria visais ryšių ir informacijos kanalais dalijamasi su kitomis valdžios institucijomis, kad būtų užtikrintas informuotumas apie padėtį ir parama reagavimo pajėgumams prie išorės sienų ir pasienio teritorijoje;
- e) tarpvalstybinis nusikalstamumas – bet kuri sunki nusikalstama veikla, kuriai būdingas tarpvalstybinis aspektas, įvykdyta prie išorės sienų, šalia arba netoli jų;
- f) išorės sienos ruožas – visa valstybės narės išorės sausumos arba jūrų siena arba jos dalis, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje arba kaip nustatyta nacionalinio koordinavimo centro arba bet kurios kitos atsakingos nacionalinės valdžios institucijos;
- g) pasienio teritorija – geografinė teritorija, esanti už išorės sienų;
- h) krizinė padėtis – bet kuri gamtos arba žmogaus sukelta nelaimė, nelaimingas atsitikimas, humanitarinė ar politinė krizė arba kita rimta padėtis, kuri susidaro prie išorės sienų, šalia arba netoli jų ir dėl kurios gali būti daromas didelis poveikis išorės sienų kontrolei;
- i) incidentas – padėtis, susijusi su neteisėta imigracija, tarpvalstybinio nusikalstamumu arba pavojumi migrantų gyvybėms, prie išorės sienų, šalia arba netoli jų.

II ANTRAŠTINĖ

DALIS SISTEMA

I SKYRIUS

Komponentai

4 straipsnis

EUROSUR sistema

1. Keisdamosi informacija ir bendradarbiaudamos sienų stebėjimo srityje bei atsižvelgdamos į esamus keitimosi informacija bei bendradarbiavimo mechanizmus, valstybės narės ir Agentūra naudoja EUROSUR sistemą, kurią sudaro šie komponentai:

- a) nacionaliniai koordinavimo centrai;
- b) nacionalinės padėties vaizdo sistemos;
- c) ryšių tinklas;
- d) Europos padėties vaizdo sistema;
- e) bendra pasienio žvalgybos vaizdo sistema;
- f) bendras stebėjimo priemonių naudojimas.

2. Nacionaliniai koordinavimo centrai per ryšių tinklą suteikia Agentūrai nacionalinėse padėties vaizdo sistemose turimą informaciją, kuri reikalinga Europos padėties vaizdo sistemos ir bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos sukūrimui ir priežiūrai.

3. Agentūra per ryšių tinklą suteikia nacionaliniams koordinavimo centrams neribotą galimybę naudotis Europos padėties vaizdo sistema ir bendra pasienio žvalgybos vaizdo sistema.

4. 1 dalyje nurodyti komponentai sukuriami ir prižiūrimi remiantis priede išdėstytais principais.

5 straipsnis

Nacionalinis koordinavimo centras

1. Kiekviena valstybė narė paskiria, naudoja ir prižiūri nacionalinį koordinavimo centrą, kuris koordinuoja veiklą ir keičiasi informacija su visomis už išorės sienų stebėjimą nacionaliniu lygiu atsakingomis valdžios institucijomis, taip pat su kitais

nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra. Kiekviena valstybė narė apie savo nacionalinio koordinavimo centro sukūrimą informuoja Komisiją, kuri nedelsdama apie tai informuoja kitas valstybes nares ir Agentūrą.

2. Nedarant poveikio 17 straipsniui, EUROSUR sistemoje nacionalinis koordinavimo centras yra vienintelis ryšių palaikymo centras keičiantis informacija ir bendradarbiaujant su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra.

3. Nacionalinis koordinavimo centras:

- a) užtikrina, kad visos už išorės sienų stebėjimą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos keistųsi informacija ir laiku bendradarbiautų tarpusavyje, taip pat su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra;
- b) užtikrina, kad būtų laiku keičiamasi informacija su nacionalinio lygio valdžios institucijomis, atsakingomis už paiešką ir gelbėjimą, teisėsaugą, prieglobstį ir migraciją.
- c) padeda efektyviai ir veiksmingai valdyti išteklius ir personalą;
- d) sukuria ir prižiūri nacionalinę padėties vaizdo sistemą pagal 9 straipsnį;
- e) teikia paramą planuojant ir įgyvendinant nacionaliniu lygiu vykdomą sienų stebėjimo veiklą;
- f) koordinuoja nacionalinę sienų stebėjimo sistemą pagal nacionalinę teisę;
- g) prisideda reguliariai vertinant nacionaliniu lygiu vykdomos sienų stebėjimo veiklos šio reglamento tikslais poveikį;
- h) koordinuoja operatyvias priemones su kitomis valstybėmis narėmis, nedarant poveikio Agentūros ir valstybių narių kompetencijai.

4. Nacionalinis koordinavimo centras dirba visą parą be išėginių dienų.

6 straipsnis

Agentūra

1. Agentūra:

- a) sukuria ir prižiūri EUROSUR ryšių tinklą pagal 7 straipsnį;

- b) sukuria ir prižiūri Europos padėties vaizdo sistemą pagal 10 straipsnį;
- c) sukuria ir prižiūri bendrą pasienio žvalgybos vaizdo sistemą pagal 11 straipsnį;
- d) koordinuoja bendrą stebėjimo priemonių naudojimą pagal 12 straipsnį.
2. Siekiant 1 dalyje nustatytų tikslų Agentūra dirba visą parą be išėjinių dienų.

7 straipsnis

Ryšių tinklas

1. Agentūra sukuria ir prižiūri ryšių tinklą, kad užtikrintų ryšio ir analizės priemonės ir sudarytų sąlygas beveik realiuoju laiku saugiai keistis neįslaptinta neskelbtina ir įslaptinta informacija su nacionaliniais koordinavimo centrais ir sudarytų sąlygas jiems tai daryti tarpusavyje. Tinklas veikia visą parą be išėjinių dienų ir sudaro sąlygas:
- a) dvišaliam ir daugiašaliam keitimuisi informacija beveik realiuoju laiku;
- b) garso ir vaizdo konferencijoms;
- c) saugiam neįslaptintos neskelbtinos informacijos tvarkymui, saugojimui, perdavimui ir apdorojimui;
- d) saugiam ES įslaptintos informacijos, pažymėtos ne aukštesnio laipsnio kaip „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ žyma, arba atitinkamu nacionaliniu slaptumo žymos laipsniu, tvarkymui, saugojimui, perdavimui ir apdorojimui, užtikrinant, kad įslaptinta informacija būtų tvarkoma, saugojama, perduodama ir apdorojama naudojant atskirą ir tinkamai akredituotą ryšių tinklo dalį.
2. Agentūra teikia techninę paramą ir užtikrina, kad ryšių tinklas būtų sąveikus su bet kuria kita atitinkama Agentūros valdoma ryšių ir informacijos sistema.
3. Agentūra keičiasi neįslaptinta neskelbtina ir įslaptinta informacija ryšių tinkle, ją apdoroja ir saugo pagal Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 11d straipsnį.
4. Nacionaliniai koordinavimo centrai keičiasi neįslaptinta neskelbtina ir įslaptinta informacija ryšių tinkle, ją apdoroja ir

saugo laikydamiesi taisyklių ir standartų, kurie yra lygiaverčiai Komisijos darbo tvarkos taisyklėse ⁽¹⁾ nustatytiems.

5. Valstybių narių valdžios institucijos, agentūros ir kitos įstaigos, kurios naudojasi ryšių tinklu, užtikrina, kad tvarkant įslaptintą informaciją būtų laikomasi Agentūros taikomiems lygiaverčių saugumo taisyklių ir standartų.

II SKYRIUS

Informuotumas apie padėtį

8 straipsnis

Padėties vaizdo sistemos

1. Nacionalinės padėties vaizdo sistemos, Europos padėties vaizdo sistema ir bendra pasienio žvalgybos vaizdo sistema sukuriama renkant, vertinant, lyginant, analizuojant, aiškinant, gaunant, vaizduojant ir skleidžiant informaciją.
2. 1 dalyje nurodytas vaizdo sistemas sudaro šie lygmenys:
- a) įvykių lygmuo;
- b) operacinis lygmuo;
- c) analizės lygmuo.

9 straipsnis

Nacionalinė padėties vaizdo sistema

1. Nacionalinis koordinavimo centras sukuria ir prižiūri nacionalinę padėties vaizdo sistemą, kad veiksmingai, tiksliai ir laiku suteiktų informaciją visoms už išorės sienų kontrolę ir visų pirma už jų stebėjimą nacionaliniu lygiu atsakingoms valdžios institucijoms.
2. Nacionalinę padėties vaizdo sistemą sudaro iš šių šaltinių surinkta informacija:
- a) nacionalinės sienų stebėjimo sistemos pagal nacionalinę teisę;
- b) už išorės sienų stebėjimą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų naudojamų stacionarių ir kilnojamųjų daviklių;
- c) sienų stebėjimo patrulių ir kitų stebėsenos misijų;
- d) vietos, regioninių ir kitų koordinavimo centrų;

⁽¹⁾ OL L 308, 2000 12 8, p. 26.

e) kitų susijusių nacionalinių valdžios institucijų ir sistemų, įskaitant ryšių palaikymo pareigūnus, operacijų centrus ir kontaktinius punktus;

f) Agentūros;

g) nacionalinių koordinavimo centrų kitose valstybėse narėse;

h) trečiųjų šalių valdžios institucijų, remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais ir regioniniais tinklais, kaip nurodyta 20 straipsnyje;

i) pranešimo apie laivus sistemų, laikantis jų atitinkamų teisinių pagrindų;

j) kitų susijusių Europos ir tarptautinių organizacijų;

k) kitų šaltinių.

3. Nacionalinės padėties vaizdo sistemos įvykių lygmenį sudaro šie polygmeniai:

a) neteisėto sienos kirtimo atvejų polygmenis, įskaitant nacionalinio koordinavimo centro turimą informaciją apie incidentus, susijusius su pavojumi migrantų gyvybėms;

b) tarpvalstybinio nusikalstamumo polygmenis;

c) krizinių padėčių polygmenis;

d) kitų įvykių polygmenis, kurį sudaro informacija apie neidentifikuotas ir įtartinas sausumos transporto priemones, laivus ir kitas transporto priemones ir asmenis, esančius prie atitinkamos valstybės narės išorės sienų, šalia arba netoli jų, taip pat visi kiti įvykiai, kurie gali padaryti didelį poveikį išorės sienų kontrolei.

4. Nacionalinis koordinavimo centras nustato kiekvieno nacionalinės padėties vaizdo sistemos įvykių lygmens incidento bendrą orientacinį poveikio lygį: nuo mažo ir vidutinio iki didelio. Apie visus incidentus pranešama Agentūrai.

5. Nacionalinės padėties sistemos operacinį lygmenį sudaro šie polygmeniai:

a) nuosavų išteklių, įskaitant teisėsaugos misijai padedančius karinius išteklius ir operacijų vykdymo rajonus, polygmenis, kurį sudaro informacija apie nuosavų išteklių vietą, statusą bei rūšį ir apie dalyvaujančias valdžios institucijas. Teisėsaugos misijai padedančių karinių išteklių atžvilgiu nacionalinis koordinavimo centras nacionalinės valdžios institucijos,

atsakingos už tokius išteklius, prašymu gali nuspręsti apriboti prieigą prie tokios informacijos remiantis principu „būtina žinoti“;

b) su aplinka susijusios informacijos polygmenis, kurį sudaro informacija apie žemės ir oro sąlygas prie atitinkamos valstybės narės išorės sienų arba kuriuo suteikiama prieiga prie tokios informacijos.

6. Operacinio lygmens informacija apie nuosavus išteklius žymima slaptumo žyma „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

7. Nacionalinės padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį sudaro šie polygmeniai:

a) informacijos polygmenis, kurį sudaro pagrindiniai pokyčiai ir rodikliai, kurie yra svarbūs šio reglamento tikslais;

b) analizės polygmenis, kurį sudaro analizės ataskaitos, rizikos vertinimo tendencijos, regioniniai pranešimai ir informaciniai pranešimai, kurie yra svarbūs šio reglamento tikslais;

c) žvalgybos polygmenis, kurį sudaro išanalizuota informacija, kuri yra svarbi šio reglamento tikslais, visų pirma išorės sienų ruožų poveikio lygių nustatymui;

d) vaizdų ir geografinių duomenų polygmenis, į kurį įtraukiami vaizdai su nuorodomis, foniniai žemėlapiai, išanalizuotos informacijos patvirtinimas ir pokyčių analizė (Žemės stebėjimo vaizdai), taip pat pokyčių nustatymas, geografinės nuorodos turintys duomenys ir išorės sienų pralaidumo žemėlapiai.

8. Nacionalinės padėties vaizdo sistemos analizės lygmens informacija ir operacinio lygmens su aplinka susijusi informacija gali būti pagrįsta Europos padėties vaizdo sistemos ir bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos informacija.

9. Kaimyninių valstybių narių nacionaliniai koordinavimo centrai tiesiogiai ir beveik realiuoju laiku dalijasi tarpusavyje padėties vaizdo sistemos kaimyninių išorės sienų ruožų duomenimis apie:

a) incidentus ir kitus svarbius įvykius, užfiksuotus įvykių lygmenyje;

b) analizės lygmens taktinės rizikos analizės ataskaitas.

10. Kaimyninių valstybių narių nacionaliniai koordinavimo centrai tiesiogiai ir beveik realiuoju laiku gali tarpusavyje dalytis padėties vaizdo sistemos kaimyninių išorės sienų ruožų duomenimis, kurie saugomi operaciniame lygmenyje, apie nuosavų išteklių, esančių kaimyniniuose išorės sienų ruožuose vietas, statusą bei rūšį.

10 straipsnis

Europos padėties vaizdo sistema

1. Agentūra sukuria ir prižiūri Europos padėties vaizdo sistemą, kad nacionaliniams koordinavimo centrams būtų veiksmingai, tiksliai ir laiku pateikta informacija ir analizė.

2. Europos padėties vaizdo sistemą sudaro iš šių šaltinių surinkta informacija:

- a) nacionalinių padėties vaizdo sistemų, kiek to reikalaujama šiuo straipsniu;
- b) Agentūros;
- c) Komisijos, teikiančios strateginę informaciją apie sienų kontrolę, be kita ko, apie trūkumus vykdant išorės sienų kontrolę;
- d) Sąjungos delegacijų ir tarnybų;
- e) kitų susijusių Sąjungos įstaigų, organų bei agentūrų ir tarptautinių organizacijų, kaip nurodyta 18 straipsnyje;
- f) kitų šaltinių.

3. Europos padėties vaizdo sistemos įvykių lygmenį sudaro informacija apie:

- a) nacionalinės padėties vaizdo sistemos įvykių lygmens incidentus ir kitus įvykius;
- b) incidentus ir kitus bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos įvykius;
- c) incidentus Agentūros koordinuojamos jungtinės operacijos, bandomojo projekto ar pagalbos teikimo operacijų vykdymo rajone.

4. Europos padėties vaizdo sistemoje Agentūra atsižvelgia į nacionalinio koordinavimo centro nustatytą konkretaus incidento nacionalinėje padėties vaizdo sistemoje poveikio lygį.

5. Europos padėties vaizdo sistemos operacinį lygmenį sudaro šie polygmeniai:

a) nuosavų išteklių polygmenis, kurį sudaro informacija apie jungtinėse Agentūros operacijose, bandomuosiuose projektuose ir pagalbos teikime dalyvaujančių arba Agentūros turimų išteklių vietą, laiką, statusą ir rūšį ir dislokavimo planą, įskaitant operacijų vykdymo rajoną, patruliavimo tvarkaraščius ir ryšio kodus;

b) operacijų polygmenis, kurį sudaro informacija apie Agentūros koordinuojamas jungtines operacijas, bandomuosius projektus ir pagalbos teikimą, įskaitant misijos apibūdinimą, vietą, statusą, trukmę, informaciją apie valstybes nares ir kitus dalyvius, kasdienės ir savaitinės padėties vaizdo sistemos ataskaitos, statistiniai duomenys ir informacija žiniasklaidos pranešimams;

c) su aplinka susijusios informacijos polygmenis, kuris apima informaciją apie žemės ir oro sąlygas prie išorės sienų.

6. Europos padėties vaizdo sistemos operacinio lygmens informacija apie nuosavus išteklius žymima slaptumo žyma „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

7. Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmens struktūra yra tokia pati kaip ir nacionalinės padėties vaizdo sistemos, nustatytos 9 straipsnio 7 dalyje.

11 straipsnis

Bendra pasienio žvalgybos vaizdo sistema

1. Agentūra sukuria ir prižiūri bendrą pasienio žvalgybos vaizdo sistemą, kad nacionaliniams koordinavimo centrams veiksmingai, tiksliai ir laiku būtų pateikta informacija ir analizė, susijusi su pasienio teritorija.

2. Bendrą pasienio žvalgybos vaizdo sistemą sudaro iš šių šaltinių surinkta informacija:

a) nacionalinių koordinavimo centrų, įskaitant valstybių narių ryšių palaikymo pareigūnų per kompetentingas nacionalines valdžios institucijas pateiktą informaciją ir ataskaitas;

b) Sąjungos delegacijų ir tarnybų;

c) Agentūros, įskaitant jos ryšių palaikymo pareigūnų pateiktą informaciją ir ataskaitas;

d) kitų susijusių Sąjungos įstaigų, organų bei agentūrų ir tarptautinių organizacijų, kaip nurodyta 18 straipsnyje;

e) trečiųjų šalių valdžios institucijų, remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais ir regioniniais tinklais, kaip nurodyta 20 straipsnyje, per nacionalinius koordinavimo centrus;

f) kitų šaltinių.

3. Bendroje pasienio žvalgybos vaizdo sistemoje gali būti pateikiama oro sienų stebėjimui ir patikrinimams išorės sienos perėjimo punktuose svarbi informacija.

4. Bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos įvykių, operacinio ir analizės lygmenų struktūra yra tokia pati kaip ir Europos padėties vaizdo sistemoje, nustatytoje 10 straipsnyje.

5. Agentūra nustato kiekvieno bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos įvykių lygmens incidento bendrą orientacinį poveikio lygį. Agentūra informuoja nacionalinius koordinavimo centrus apie visus incidentus pasienio teritorijoje.

12 straipsnis

Bendras stebėjimo priemonių naudojimas

1. Agentūra koordinuoja bendrą stebėjimo priemonių naudojimą, kad aprūpintų nacionalinius koordinavimo centrus ir save reguliariai teikiama, patikima ir ekonomiškai efektyvia stebėjimo informacija apie išorės sienas ir pasienio teritoriją.

2. Nacionalinio koordinavimo centro prašymu Agentūra suteikia jam informaciją apie prašančiosios valstybės narės išorės sienas ir pasienio teritoriją; tokia informacija gali būti gaunama:

a) vykdant trečiosios šalies nurodytų uostų ir pakrančių, kurie, remiantis rizikos analize ir informacija, buvo nustatyti kaip pakrovimo (įlaipinimo) arba tranzito punktai, kuriais naudojasi neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinio nusikalstamumo tikslais naudojami laivai ar kitos transporto priemonės, atrankinę stebėseną;

b) atviroje jūroje sekant laivus ar kitas transporto priemones, kurios, kaip įtariama arba nustatyta, yra naudojamos neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinio nusikalstamumo tikslais;

c) vykdant nurodytų teritorijų jūroje stebėseną siekiant aptikti, nustatyti ir sekti laivus ir kitas transporto priemones, kurios yra naudojamos arba įtariama, kad jos yra naudojamos neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinio nusikalstamumo tikslais;

d) vykdant nurodytų teritorijų jūros srityje ir prie išorės sausumos sienų aplinkos vertinimą, kad būtų užtikrinta optimali stebėsenos ir patuliavimo veikla;

e) vykdant nurodytų pasienio teritorijų prie išorės sienų, kurios, remiantis rizikos analize ir informacija, buvo nustatytos kaip galimos išvykimo arba tranzito sritys neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinio nusikalstamumo tikslais, atrankinę stebėseną.

3. Agentūra teikia 1 dalyje nurodytą informaciją derindama ir analizuodama duomenis, kurie gali būti surinkti iš šių sistemų, jutiklių ir platformų:

a) pranešimo apie laivus sistemų, laikantis jų atitinkamų teisinių pagrindų;

b) palydovinių vaizdų;

c) sausumos transporto priemonėse, laivuose ar kitose transporto priemonėse įtvirtintų jutiklių.

4. Agentūra gali atsisakyti patenkinti nacionalinio koordinavimo centro prašymą dėl techninių, finansinių arba operacinių priežasčių. Agentūra apie tokio atsisakymo priežastis tinkamu laiku informuoja nacionalinį koordinavimo centrą.

5. Agentūra gali savo iniciatyva naudoti 2 dalyje nurodytas stebėjimo priemones rinkdama bendrai pasienio žvalgybos vaizdo sistemai svarbią informaciją.

13 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas

1. Kai asmens duomenų tvarkymui yra naudojama nacionalinė padėties vaizdo sistema, tie duomenys tvarkomi pagal Direktyvą 95/46/EB, Pamatinį sprendimą 2008/977/TVR ir atitinkamas nacionalines nuostatas dėl duomenų apsaugos.

2. Europos padėties vaizdo sistema ir bendra pasienio žvalgybos vaizdo sistema gali būti naudojamos tik tvarkant su laivų registracijos numeriais susijusius asmens duomenis.

Tie duomenys tvarkomi pagal Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 11ca straipsnį. Jie tvarkomi tik laivų aptikimo, nustatymo ir sekimo tikslais ir to reglamento 11c straipsnio 3 dalyje nurodytais tikslais. Jie automatiškai ištrinami praėjus septynioms dienoms po to, kai juos gauna Agentūra, arba, kai reikia daugiau laiko laivui sekti, per du mėnesius po to, kai juos gauna Agentūra.

III SKYRIUS

Reagavimo pajėgumai

14 straipsnis

Išorės sienų ruožų nustatymas

Šio reglamento tikslais kiekviena valstybė narė padalija savo išorės sausumos ir jūrų sienas į sienų ruožus ir apie juos praneša Agentūrai.

15 straipsnis

Išorės sienų ruožų poveikio lygių nustatymas

1. Remdamasi Agentūros rizikos analize ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, Agentūra nustato šiuos valstybių narių visų išorės sausumos ir jūrų sienos ruožų poveikio lygius arba tokius lygius pakeičia:

- a) mažo poveikio lygis, kai prie susijusio sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniu nusikalstamumu, turi nedidelį poveikį sienų saugumui;
- b) vidutinio poveikio lygis, kai prie susijusio sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniu nusikalstamumu, turi vidutinį poveikį sienų saugumui;
- c) didelio poveikio lygis, kai prie susijusio sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniu nusikalstamumu, turi reikšmingą poveikį sienų saugumui.

2. Nacionalinis koordinavimo centras reguliariai vertina poreikį pakeisti sienos ruožų poveikio lygį atsižvelgdamas į nacionalinės padėties vaizdo sistemos informaciją.

3. Agentūra Europos padėties vaizdo sistemoje pateikia vaizdinę medžiagą, atspindinčią nustatytus išorės sienų poveikio lygius.

16 straipsnis

Poveikio lygius atitinkantis reagavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad prie išorės sienų ruožų vykdoma stebėjimo veikla atitiktų nustatytus poveikio lygius toliau nurodyta tvarka:

- a) jeigu išorės sienos ruožo atžvilgiu nustatomas mažo poveikio lygis, už išorės sienų stebėjimą atsakingos nacionalinės

valdžios institucijos organizuoja reguliarių stebėjimą remdamosi rizikos analize ir užtikrina, kad sienos rajone būtų pakankamai personalo ir išteklių, parengtų sekti, nustatyti ir sulaukyti;

- b) jeigu išorės sienos ruožo atžvilgiu nustatomas vidutinio poveikio lygis, už išorės sienų stebėjimą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos, be priemonių, kurių imtasi pagal a punktą, užtikrina, kad tame sienos ruože būtų imtasi tinkamų stebėjimo priemonių. Kai imtasi tokių stebėjimo priemonių, atitinkamai informuojamas nacionalinis koordinavimo centras. Nacionalinis koordinavimo centras koordinuoja suteiktą paramą pagal 5 straipsnio 3 dalį;
- c) jeigu išorės sienos ruožo atžvilgiu nustatomas didelio poveikio lygis, atitinkama valstybė narė, be priemonių, kurių imtasi pagal b punktą, pasitelkdama nacionalinius koordinavimo centrus užtikrina, kad nacionalinėms valdžios institucijoms, veikiančioms tame išorės sienos ruože, būtų suteikta būtina parama ir imtasi sustiprintų stebėjimo priemonių. Ta valstybė narė gali prašyti Agentūros paramos laikantis jungtinių operacijų arba pagalbos teikimo inicijavimo sąlygų, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 2007/2004.

2. Nacionalinis koordinavimo centras reguliariai informuoja Agentūrą apie priemones, kurių buvo imtasi nacionaliniu lygiu pagal 1 dalies c punktą.

3. Kai greta kitos valstybės narės arba šalies, su kuria sudaryti susitarimai arba sukurti regioniniai tinklai, kaip nurodyta 19 ir 20 straipsniuose, sienos ruožo esančio išorės sienos ruožo atžvilgiu nustatomas vidutinio arba didelio poveikio lygis, nacionalinis koordinavimo centras susisiečia su kaimyninės valstybės narės nacionaliniu koordinavimo centru arba su kaimyninės šalies kompetentinga valdžios institucija ir stengiasi koordinuoti būtinas tarpvalstybines priemones.

4. Kai valstybė narė teikia prašymą pagal 1 dalies c punktą, Agentūra, reaguodama į tą prašymą, gali padėti tai valstybei narei, visų pirma:

- a) teikdama pirmenybę stebėjimo priemonių bendro naudojimo atžvilgiu;
- b) koordinuodama Europos sienos apsaugos tarnybų pareigūnų būrių dislokavimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004;
- c) užtikrindama Agentūros turimos techninės įrangos dislokavimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004;

d) koordinuodama visą kitų valstybių narių siūlomą papildomą pagalbą.

5. Savo rizikos analizės ataskaitose Agentūra kartu su atitinkama valstybe nare įvertina poveikio lygių nustatymą ir atitinkamas priemones, kurių imtasi nacionaliniu ir Sąjungos lygiu.

III ANTRAŠTINĖ

DALIS SPECIALIOSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Užduočių paskyrimas kitoms valdžioms institucijoms valstybėse narėse

1. Regioninėms, vietos, tam tikras funkcijas vykdančioms ar kitoms valdžios institucijoms, kurios gali priimti sprendimus dėl veiksmų, valstybės narės gali patikėti užtikrinti informuotumą apie padėtį ir reagavimo pajėgumus atitinkamose savo kompetencijos srityse, įskaitant 5 straipsnio 3 dalies c, e ir f punktuose nurodytas užduotis ir kompetencijas.

2. Valstybių narių sprendimas paskirti užduotis pagal 1 dalį nedaro poveikio nacionalinio koordinavimo centro galimybės bendradarbiauti ir keisti informacija su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra.

3. Iš anksto nustatytais atvejais, kaip apibrėžta nacionaliniu lygiu, nacionalinis koordinavimo centras gali 1 dalyje nurodytą valdžios instituciją įgalioti palaikyti ryšį ir keisti informacija su kitos valstybės narės regioninėmis valdžios institucijomis ar nacionaliniu koordinavimo centru arba su trečiosios šalies kompetentingomis valdžios institucijomis, su sąlyga, kad tokia valdžios institucija reguliariai informuoja savo nacionalinį koordinavimo centrą apie tokio ryšio palaikymą ir keitimąsi informacija.

18 straipsnis

Agentūros bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

1. Agentūra, laikydama atitinkamų savo teisinių sistemų, naudojami kitų Sąjungos institucijų, įstaigų, organų bei agentūrų ir tarptautinių organizacijų turima informacija, pajėgumais ir sistemomis.

2. Pagal 1 dalį Agentūra bendradarbiauja visų pirma su šiomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, organais bei agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis:

a) Europos policijos biuru (Europolu), siekiant keisti į Europos padėties vaizdo sistemą įtrauktina informacija apie tarpvalstybinį nusikalstamumą;

b) Europos Sąjungos palydovų centru, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, teikiant stebėjimo priemonių bendro naudojimo paslaugą;

c) Komisija, Europos išorės veiksmų tarnyba ir Sąjungos įstaigomis, organais bei agentūromis, įskaitant Europos prieglobsčio paramos biurą, kurie gali teikti Agentūrai informaciją, kuri yra svarbi siekiant užtikrinti Europos padėties vaizdo sistemos ir bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos priežiūrą;

d) tarptautinėmis organizacijomis, kurios gali suteikti Agentūrai Europos padėties vaizdo sistemos ir bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos priežiūrai svarbios informacijos.

3. Pagal 1 dalį Agentūra gali bendradarbiauti su Jūrų analizės ir operacijos centru kovai su narkotikais (MAOC-N) ir Kovos su prekyba narkotikais Viduržemio jūros regione koordinavimo centru (CeCLAD-M) siekiant keisti į Europos padėties vaizdo sistemą įtrauktina informacija apie tarpvalstybinį nusikalstamumą.

4. Agentūra ir 2 bei 3 dalyse nurodytos Sąjungos įstaigos, organai bei agentūros ir tarptautinės organizacijos informacija keičiasi per 7 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą arba kitus ryšių tinklus, kurie atitinka prieinamumo, konfidencialumo ir vientisumo kriterijus.

5. Agentūros ir 2 ir 3 dalyse nurodytų Sąjungos įstaigų, organų bei agentūrų ir tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą reglamentuoja darbo tvarkos taisyklės pagal Reglamentą (EB) Nr. 2007/2004 ir atitinkamos Sąjungos įstaigos, organo arba agentūros ar tarptautinės organizacijos atitinkamas teisinis pagrindas. Kalbant apie įslaptintos informacijos tvarkymą, tose taisyklėse nustatoma, kad atitinkama Sąjungos įstaiga, organas arba agentūra ar tarptautinė organizacija laikosi saugumo taisyklių ir standartų, lygiaverčių Agentūros taikomoms saugumo taisyklėms ir standartams.

6. 2 ir 3 dalyse nurodytos Sąjungos įstaigos, organai bei agentūros ir tarptautinės organizacijos naudojasi EUROSUR kontekste gauta informacija tik su sąlyga, kad neviršija jų teisinėse sistemose nustatytų ribų ir laikosi pagrindinių teisių, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus.

19 straipsnis

Bendradarbiavimas su Airija ir Jungtine Karalyste

1. Šio reglamento tikslais keitimasis informacija ir bendradarbiavimas su Airija ir Jungtine Karalyste gali būti vykdomas remiantis dvišaliais ar daugiašaliais atitinkamai Airijos ar Jungtinės Karalystės ir vienos ar kelių kaimyninių valstybių narių susitarimais arba per tais susitarimais grindžiamus regioninius tinklus. Valstybių narių nacionaliniai koordinavimo centrai veikia kaip ryšių palaikymo centrai keičiantis informacija su atitinkamomis Airijos ir Jungtinės Karalystės valdžios institucijomis EUROSUR. Sudarius tuos susitarimus apie juos pranešama Komisijai.

2. Pagal 1 dalyje nurodytus susitarimus valstybės narės nacionalinis koordinavimo centras ir Airijos ar Jungtinės Karalystės atitinkama valdžios institucija keičiasi tik tokio pobūdžio informacija:

- a) valstybės narės nacionalinėje padėties vaizdo sistemoje esančia informacija tiek, kiek jos perduodama Agentūrai Europos padėties vaizdo sistemos ir bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos tikslais;
- b) Airijos ir Jungtinės Karalystės gauta informacija, kuri svarbi Europos padėties vaizdo sistemos ir bendros pasienio žvalgybos vaizdo sistemos tikslais;
- c) informacija, kaip nurodyta 9 straipsnio 9 dalyje.

3. Prieš dalijantis Agentūros ar valstybės narės, kuri nėra kurio nors iš 1 dalyje nurodytų susitarimų susitariančioji šalis, EUROSUR kontekste suteikta informacija su Airija ar Jungtine Karalyste, būtina gauti išankstinį Agentūros ar tos valstybės narės sutikimą. Valstybės narės ir Agentūra privalo vykdyti atsakymą dalintis ta informacija su Airija ar Jungtine Karalyste.

4. Draudžiama informaciją, kuria buvo pasikeista pagal šį straipsnį, toliau perduoti ar kitaip suteikti trečiosioms šalims ar tretiesiems subjektams.

5. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl finansinių išlaidų, susijusių su Airijos ir Jungtinės Karalystės dalyvavimu įgyvendinant tuos susitarimus.

20 straipsnis

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis

1. Šio reglamento tikslais valstybės narės gali keistis informacija ir bendradarbiauti su viena ar keliomis kaimyninėmis trečiosiomis šalimis. Toks keitimasis informacija ir toks bendradarbiavimas vykdomas remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais arba naudojantis tų susitarimų pagrindu sukurtais regioniniais

tinklais. Valstybių narių nacionaliniai koordinavimo centrai veikia kaip ryšių palaikymo centrai keičiantis informacija su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis.

2. Prieš sudarant bet kokią 1 dalyje nurodytą susitarimą, atitinkamos valstybės narės apie susitarimą praneša Komisijai, kuri patikrina, kad EUROSUR svarbios jo nuostatos atitiktų šį reglamentą. Susitarimą sudarius, apie jį atitinkama valstybė narė praneša Komisijai, kuri apie jį informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Agentūrą.

3. 1 dalyje nurodytuose susitarimuose laikomasi atitinkamų Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų pagrindinių teisių bei tarptautinės apsaugos srityje, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, ypač negrąžinimo principo.

4. Bet koks keitimasis asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis EUROSUR sistemoje vykdomas išimtinai tik tais atvejais, kai tai tikrai būtina šio reglamento tikslais. Jis vykdomas laikantis Direktyvos 95/46/EB, Pamatinio sprendimo 2008/977/TVR ir atitinkamų nacionalinių nuostatų dėl duomenų apsaugos.

5. Bet koks keitimasis informacija pagal 1 dalį draudžiamas, jei trečiosios šalies gauta informacija galėtų būti panaudota siekiant nustatyti asmenis ar asmenų grupes, kurių prašymas dėl teisės į tarptautinę apsaugą yra nagrinėjamas arba kuriems gresia didelis pavojus patirti žiaurų, nežmonišką ar žeminantį orumą elgesį arba baudimą arba kurių pagrindinės teisės gali būti kitaip pažeidžiamos.

6. Bet koks keitimasis informacija pagal 1 dalį turi atitikti su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis sudarytų dvišalių ir daugiašalių susitarimų sąlygas.

7. Prieš dalijantis Agentūros ar valstybės narės, kuri nėra kurio nors iš 1 dalyje nurodytų susitarimų susitariančioji šalis, EUROSUR kontekste suteikta informacija su trečiaja šalimi pagal tą susitarimą, būtina gauti išankstinį Agentūros arba tos valstybės narės sutikimą. Valstybės narės ir Agentūra privalo vykdyti atsakymą dalintis ta informacija su atitinkama trečiaja šalimi.

8. Draudžiama informaciją, kuria buvo pasikeista pagal šį straipsnį, toliau perduoti ar kitaip suteikti kitoms trečiosioms šalims ar tretiesiems subjektams.

9. Bet koks keitimasis informacija, gauta bendrai naudojant stebėjimo priemones, su trečiosiomis šalimis vykdomas laikantis tas priemones reglamentuojančių teisės aktų ir taisyklių, taip pat atitinkamų Direktyvos 95/46/EB, Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ir Pamatinio sprendimo 2008/977/TVR nuostatų.

21 straipsnis

Vadovas

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Agentūra bei su bet kuria kita susijusia Sąjungos įstaiga, organu ar agentūra, pateikia EUROSUR įgyvendinimo ir valdymo praktinį vadovą (toliau – vadovas). Vadove pateikiamos techninės ir veiklos gairės, rekomendacijos ir geriausios praktikos pavyzdžiai, be kita ko, ir dėl bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis. Komisija priima vadovą kaip rekomendaciją.

2. Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir Agentūra, gali nuspręsti vadovo dalis pažymėti slaptumo žyma „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ pagal taisykles, nustatytas Komisijos darbo tvarkos taisyklėse.

22 straipsnis

Stebėseną ir vertinimas

1. Šio reglamento tikslais Agentūra ir valstybės narės užtikrina, kad būtų įdiegtos procedūros EUROSUR techniniam ir operatyviam veikimui stebėti – kaip vykdomi tikslai užtikrinti tinkamą informuotumą apie padėtį ir reagavimo pajėgumus prie išorės sienų ir kaip gerbiamos pagrindinės teisės, įskaitant negrąžinimo principą.

2. Ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 1 d. ir vėliau kas dvejus metus Agentūra teikia Europos Parlamentui ir Tarybai EUROSUR veikimo ataskaitą.

3. Komisija ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 1 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai bendrą EUROSUR įvertinimą ir vėliau teikia tokį įvertinimą kas ketverius metus. Tame įvertinime pateikiamas nustatytų tikslų įgyvendinimo rezultatų, loginio pagrindo tolesnio galiojimo, šio reglamento taikymo valstybėse narėse ir to, kaip jį taiko Agentūra, taip pat atitikties ir poveikio pagrindinėms teisėms įvertinimas. Jis taip pat apima ekonominės naudos įvertinimą. Prireikus prie to įvertinimo pridedami atitinkami pasiūlymai keisti šį reglamentą.

4. Valstybės narės teikia Agentūrai informaciją, reikalingą 2 dalyje nurodytai ataskaitai parengti.

Agentūra teikia Komisijai informaciją, reikalingą 3 dalyje nurodytam įvertinimui parengti.

23 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnio 1 dalies i punktas pakeičiamas taip:

„i) teikia reikiamą pagalbą Europos sienų stebėjimo sistemos kūrimui ir naudojimui ir prireikus bendros keitimosi informacija aplinkos kūrimui, įskaitant sistemų sąveikumą, visų pirma sukuriant, prižiūrint ir koordinuojant EUROSUR sistemą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 (*);

(*) 22 spalio 2013. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukuriama Europos sienų stebėjimo sistema (EUROSUR) (OL L 295, 2013 11 6, p. 11).

2) įterpiamas šis straipsnis:

*„11ca straipsnis***Asmens duomenų EUROSUR sistemoje tvarkymas**

Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1052/2013 13 straipsnio 2 dalyje, kuri taikoma vadovaujantis šio reglamento 11a straipsnyje nurodytomis priemonėmis. Visų pirma tvarkant tokius duomenis laikomasi būtinumo ir proporcingumo principų, ir draudžiama tokius Agentūros tvarkomus asmens duomenis toliau perduoti arba kitaip pateikti trečiosioms šalims.“.

24 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

2. Šis reglamentas taikomas nuo 2013 m. gruodžio 2 d.

3. Bulgarija, Estija, Graikija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija ir Suomija įsteigia nacionalinį koordinavimo centrą pagal 5 straipsnį nuo 2013 m. gruodžio 2 d.

Likusios valstybės narės įsteigia nacionalinį koordinavimo centrą pagal 5 straipsnį nuo 2014 m. gruodžio 1 d.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. spalio 22 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
V. LEŠKEVIČIUS

PRIEDAS

Kuriant, naudojant ir prižiūrint atskirus EUROSUR sistemos komponentus atsižvelgiama į šiuos principus:

- a) Interesų bendruomenių principą: nacionaliniai koordinavimo centrai ir Agentūra sudaro specialias dalijimosi informacija ir bendradarbiavimo EUROSUR sistemoje interesų bendruomenes. Interesų bendruomenės naudojamos suburiant atskirus nacionalinius koordinavimo centrus ir Agentūrą, kad jie, įgyvendindami bendrus tikslus, reikalavimus ir interesus, keistųsi informacija.
- b) Suderinto valdymo ir turimų struktūrų naudojimo principus: Agentūra užtikrina atskirų EUROSUR sistemos komponentų suderinamumą, be kita ko, teikdama rekomendacijas ir paramą nacionaliniams koordinavimo centrams ir skatindama informacijos ir technologijos sąveikumą. Kiek įmanoma, EUROSUR sistemoje naudojamos turimomis sistemomis ir pajėgumais, siekiant optimaliai naudoti Sąjungos bendrąjį biudžetą ir vengti dubliavimosi. Todėl sukurta EUROSUR turi visiškai atitikti CISE ir taip prisidėti prie koordinuoto ir ekonomiško požiūrio, susijusio su keitimusi informacija tarp sektorių Sąjungoje, ir gauti iš to naudos.
- c) Dalijimosi informacija ir informacijos saugumo užtikrinimo principus: EUROSUR sistemoje prieinama informacija gali pasinaudoti visi nacionaliniai koordinavimo centrai ir Agentūra, išskyrus atvejus, kai nustatomi konkretūs apribojimai arba dėl jų susitariama. Nacionaliniai koordinavimo centrai užtikrina informacijos, kuria turi būti keičiamasi nacionaliniu, Europos ir tarptautiniu lygmeniu, prieinamumą, konfidencialumą ir vientisumą. Agentūra užtikrina informacijos, kuria turi būti keičiamasi Europos ir tarptautiniu lygiu, prieinamumą, konfidencialumą ir vientisumą.
- d) Orientavimo į paslaugas ir standartizavimo principus: atskiri EUROSUR pajėgumai įgyvendinami laikantis į paslaugas orientuoto požiūrio. Agentūra užtikrina, kad, kiek įmanoma, EUROSUR sistema būtų pagrįsta tarptautiniu lygiu suderintais standartais.
- e) Lankstumo principą: organizacinė struktūra, informacija ir technologija turi būti parengtos taip, kad LEISTŲ EUROSUR suinteresuotiesiems subjektams lanksčiai ir struktūriškai reaguoti į besikeičiančią padėtį.

Tarybos pareiškimas

Europos sienų stebėjimo sistema (EUROSUR) bus prisidedama prie migrantų gyvybių apsaugos ir išsaugojimo gerinimo. Taryba primena, kad paieška ir gelbėjimas jūroje priklauso valstybių narių kompetencijai, kuria jos naudojasi pagal tarptautines konvencijas.

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1053/2013

2013 m. spalio 7 d.

kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 70 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Šengeno erdvė be vidaus sienų kontrolės grindžiama efektyviu ir veiksmingu papildomų priemonių taikymu valstybėse narėse tokiose srityse kaip išorės sienos, vizų politika, Šengeno informacinė sistema, duomenų apsauga, policijos bendradarbiavimas, teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose ir kovos su narkotikais politika;
- (2) 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimu⁽²⁾ (SCH/Com-ex (98) 26 def) (toliau – 1998 m. rugsėjo 16 d. sprendimas) įsteigtas Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinis komitetas. Nuolatiniam komitetui buvo suteikti įgaliojimai, pirma, nustatyti, ar šalis kandidatė įvykdė visas išankstines vidaus sienų kontrolės panaikinimo sąlygas, ir, antra, užtikrinti, kad visas Šengeno *acquis* nuostatas jau įgyvendinančios valstybės jas tinkamai taikytų;
- (3) atsižvelgiant į tai, kad reikia užtikrinti aukštus vienodus Šengeno *acquis* praktinio taikymo standartus ir išlaikyti didelį tų valstybių narių, kurios prisijungusios prie erdvės be vidaus sienų kontrolės, tarpusavio pasitikėjimą, būtina

sukurti specialų tikrinimo ir stebėsenos, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo mechanizmą. Toks mechanizmas turėtų būti grindžiamas glaudžiu Komisijos ir tų valstybių narių bendradarbiavimu;

- (4) Hagos programoje⁽³⁾ Komisija raginama iškart, kai bus panaikinta vidaus sienų kontrolė, pateikti pasiūlymą dėl dabartinio Šengeno vertinimo mechanizmo papildymo priežiūros mechanizmu, užtikrinančiu valstybių narių ekspertų visapusišką dalyvavimą, įskaitant nepaskelbtus patikrinimus;
- (5) Stokholmo programoje⁽⁴⁾ nurodoma, kad Šengeno erdvės įvertinimo procesas tebebus itin svarbus, todėl reikėtų jį tobulinti stiprinant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – FRONTEX), įsteigtos Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004⁽⁵⁾, vaidmenį šioje srityje;
- (6) todėl 1998 m. rugsėjo 16 d. sprendimu sukurtas vertinimo mechanizmas turėtų būti peržiūrėtas, o 1998 m. rugsėjo 16 d. sprendimas turėtų būti panaikintas;
- (7) per ankstesnius vertinimus įgyta patirtis rodo esant būtinybę išlaikyti vientisą vertinimo mechanizmą, kuris apimtų visas Šengeno *acquis* sritis, išskyrus tas, kurioms specialus vertinimo mechanizmas jau numatytas Sąjungos teisėje;

⁽³⁾ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.⁽⁴⁾ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.⁽⁵⁾ 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).⁽¹⁾ 2013 m. birželio 12 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽²⁾ OL L 239, 2000 9 22, p. 138.

- (8) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 70 straipsnį objektyvų ir nešališką vertinimą, kaip įgyvendinama Sąjungos politika laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, turėtų atlikti valstybės narės bendradarbiaudamos su Komisija. Kad būtų veiksmingas, tinkamas vertinimo procesas turėtų apimti tinkamą su vertinimo ataskaitomis susijusią tolesnę veiklą ir stebėseną, o tai turėtų užtikrinti Komisija;
- (9) be to, kad vertinimo mechanizmas būtų veiksmingesnis, turėtų būti užtikrintos vienodos šio reglamento įgyvendinimo sąlygos. Tuo tikslu dalis įgyvendinimo įgaliojimų turėtų būti suteikta Komisijai ir dalis – Tarybai;
- (10) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti ir numatyti vertinimus ir įgaliojimai priimti vertinimo ataskaitas. Kai kuriais iš tų įgaliojimų turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾. Atsižvelgiant į to reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkto iii papunkčio sąlygas, tokiems aktams priimti taikoma nagrinėjimo procedūra;
- (11) siekiant didinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, užtikrinti geresnį jų veiksmų koordinavimą Sąjungos lygiu ir stiprinti jų tarpusavio spaudimą, Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti rekomendacijas dėl taisomojo veiksmo, kuriomis siekiama pašalinti vertinimo ataskaitose nustatytus trūkumus. Tokie įgyvendinimo įgaliojimai atspindi Tarybai SESV 70 straipsniu suteiktus konkrečius įgaliojimus, susijusius su tarpusavio vertinimu, kaip įgyvendinama Sąjungos politika laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Jie tinkamai atspindi vertinimo mechanizmo, grindžiamo šia *lex specialis*, tikslą, kuris šioje konkrečioje srityje, lygiagrečiai su bendraisiais Komisijos įgaliojimais prižiūrėti, kaip taikoma Sąjungos teisė, kontroliuojant Europos Sąjungos Teisingumo Teismui ir pasitelkiant pažeidimų nagrinėjimo procedūras, yra atlikti papildomą stebėsenos, ar veiksmingai praktikoje įgyvendinama Sąjungos politika, funkciją pasitelkiant tarpusavio peržiūrą.
- Be to, tokiais Tarybai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais prisidedama prie to, kad būtų įgyvendintas 2011 m. birželio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose išdėstytas pageidavimas, kad būtų toliau stiprinamas bendradarbiavimas Šengeno erdvėje, didinant valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, ir kad valstybės narės garantuotų, kad visos Šengeno taisyklės būtų veiksmingai taikomos laikantis sutartų bendrų standartų ir pagrindinių principų bei normų. Tokiais įgyvendinimo įgaliojimais, remiantis 2012 m. kovo 8 d. Tarybos išvadomis, taip pat prisidedama prie Šengeno erdvės valdymo tobulinimo ministrų lygiu vedant politines diskusijas tinkamo Šengeno erdvės veikimo klausimais, įskaitant situacijas, kai, kaip matyti iš vertinimo ataskaitų, yra rimtų trūkumų. Tokias diskusijas vedant iš ES valstybių narių ir Šengeno asocijuotųjų valstybių sudarytame Mišriame komitete, turėtų būti padedama Tarybai pagal savo kompetenciją priimti sprendimus siekiant užtikrinti veiksmingą Šengeno erdvės veikimą. Galiausiai, suteikiant tokius įgyvendinimo įgaliojimus Tarybai, tinkamai atsižvelgiama į rekomendacijų, kuriose dažnai gali būti paliečiamas nacionalinių vykdomųjų ir vykdyto užtikrinimo įgaliojimų klausimas, galimą politiškai jautrų pobūdį;
- (12) vertinimo mechanizmu turėtų būti nustatytos skaidrios, veiksmingos ir aiškios taisyklės, reglamentuojančio vertinimams taikytiną metodą, aukštos kvalifikacijos ekspertų dalyvavimą atliekant patikrinimus vietoje ir tolesnius veiksmus atsižvelgiant į vertinimų rezultatus. Visų pirma metodu turėtų būti numatyta atlikti nepaskelbtus patikrinimus vietoje, kurie papildytų paskelbtus patikrinimus vietoje, visų pirma sienų kontrolės ir vizų srityse;
- (13) vertinimo ir stebėsenos mechanizmas turėtų apimti visus Šengeno *acquis* aspektus. Sienų klausimu vertinimo ir stebėsenos mechanizmas turėtų apimti tiek išorės sienų kontrolės veiksmingumą, tiek vidaus sienų kontrolės nebuvimą;
- (14) vertinant ir stebint ypač reikėtų atsižvelgti į tai, kad taikant Šengeno *acquis* būtų paisoma pagrindinių teisių;
- (15) vertinant turėtų būti užtikrinama, kad valstybės narės Šengeno taisyklės taikytų veiksmingai ir laikydamosi pagrindinių principų bei normų. Todėl vertinimo mechanizmas turėtų apimti visus susijusius teisės aktus ir operatyvinę veiklą, kuria prisidedama prie erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimo;
- (16) siekiant stiprinti vertinimo mechanizmo veiksmingumą ir patikimumą, atliekant visus vertinimus turėtų būti atsižvelgiama į tinkamą valdžios institucijų, taikančių atitinkamas Šengeno *acquis* dalis, veikimą. Tai padidins vertinimo mechanizmo gebėjimą garantuoti, kad valstybės

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

narės veiksmingai taikytų Šengeno taisykles, laikydamosi pagrindinių principų bei normų, kaip to reikalaujama 2011 m. birželio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose. Jis atitiks Europos Vadovų Tarybos pageidavimą, išdėstyta jos 2012 m. kovo 1 ir 2 d. išvadose, kad vertinimo mechanizmas spręstų reikiamo institucijų, dalyvaujančių taikant Šengeno *acquis*, veikimo klausimą;

- (17) FRONTEX turėtų remti vertinimo mechanizmo įgyvendinimą, pirmiausia su išorės sienomis susijusios rizikos analizės srityje. Be to, įgyvendinant vertinimo mechanizmą turėtų būti užtikrinta galimybė vykdant patikrinimus vietoje prie išorės sienų *ad hoc* pagrindu naudotis FRONTEX ekspertų pagalba;
- (18) kitos Sąjungos įstaigos, organai ir agentūros, kaip antai, Europos policijos biuras (toliau – Europol), įsteigtas Tarybos sprendimu 2009/371/TVR ⁽¹⁾, ir Eurojustas, įkurtas Tarybos sprendimu 2002/187/TVR ⁽²⁾, atitinkamai atvejais turėtų padėti įgyvendinti vertinimo mechanizmą jų kompetencijai priklausančiose srityse. Be to, įgyvendinant vertinimo mechanizmą atitinkamai atvejais turėtų būti užtikrinta galimybė gauti Sąjungos įstaigų, organų ar agentūrų ekspertų pagalbą, kai jie padeda vykdyti patikrinimus vietoje, susijusius su Šengeno *acquis* sritimis, priklausančiomis jų kompetencijai. Pavyzdžiui, vertinant duomenų apsaugą turėtų būti pasitelkiamas Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, taip pat gali būti įtraukiamos nacionalinės duomenų apsaugos institucijos;
- (19) valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad patikrinimuose vietoje paskirti dalyvauti ekspertai turėtų būtinos patirties ir tuo tikslu būtų dalyvavę specialiuose mokymuose, įskaitant pagrindinių teisių srities mokymus. Atitinkamos Sąjungos įstaigos, organai ar agentūros, kaip antai, FRONTEX, turėtų rengti tinkamus mokymus, o valstybių narių iniciatyvoms, skirtoms specialiems Šengeno *acquis* vertinimų mokymams, turėtų būti skirta lėšų pagal galiojančias Sąjungos finansines priemones ir plėtojant tokias priemones;
- (20) atsižvelgiant į SESV 70 straipsnio paskutiniu sakiniu Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams pavestą konkretų vaidmenį, kaip pabrėžta Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 12 straipsnio c punkte nacionalinių parlamentų atžvilgiu, būtina nustatyti, kad Taryba ir Komisija teiks visą informaciją Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams apie vertinimo turinį ir rezultatus. Be to, jei Komisija pateiktų

pasiūlymą iš dalies pakeisti šį reglamentą, Taryba pagal savo Darbo tvarkos taisyklių 19 straipsnio 7 dalies h punktą kreiptųsi konsultacijos į Europos Parlamentą, siekdama kuo labiau atsižvelgti į jo nuomonę prieš priimdama galutinį tekstą;

- (21) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (22) Jungtinė Karalystė taiko šį reglamentą pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 19 dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis* 5 straipsnio 1 dalį ir 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimo 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽³⁾ 8 straipsnio 2 dalį;
- (23) Airija taiko šį reglamentą pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 19 dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis* 5 straipsnio 1 dalį ir 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimo 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽⁴⁾ 6 straipsnio 2 dalį;
- (24) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁵⁾, kurios patenka į 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽⁶⁾ dėl tam tikrų priemonių taikant tą susitarimą 1 straipsnyje nurodytą sritį;
- (25) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁷⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnyje nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽⁸⁾ 3 straipsniu;

⁽¹⁾ 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas 2009/371/TVR dėl Europos policijos biuro (Europol) įsteigimo (OL L 121, 2009 5 15, p. 37).

⁽²⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/187/TVR, įkuriantis Eurojustą siekiant sustiprinti kovą su sunkiais nusikaltimais (OL L 63, 2002 3 6, p. 1).

⁽³⁾ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

⁽⁴⁾ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

⁽⁵⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁶⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

⁽⁷⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁸⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

- (26) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽¹⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnyje nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ⁽²⁾ 3 straipsniu;
- (27) atsižvelgiant į tai, kad šio reglamento įsigaliojimo dieną Kipro vertinimas jau bus pradėtas vadovaujantis 1998 m. rugsėjo 16 d. sprendimu, šis reglamentas Kiprui nebus taikomas iki 2016 m. sausio 1 d.;
- (28) atsižvelgiant į tai, kad Bulgarijos ir Rumunijos patikrinimas pagal taikomas Šengeno vertinimo procedūras, kaip nurodyta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje, jau užbaigtas, šio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje numatytas patikrinimas tų valstybių narių atžvilgiu nebus vykdomas;
- (29) nepaisant to, Kipro, Bulgarijos, Rumunijos ir Kroatijos ekspertai turėtų dalyvauti vertinant visas Šengeno *acquis* dalis,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTA:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu sukuriamas vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, kurio paskirtis:
- a) tikrinti, kaip Šengeno *acquis* taikoma valstybėse narėse, kurioms taikomos visos jos nuostatos, ir valstybėse narėse, kurioms, vadovaujantis atitinkamais prie ES sutarties ir SESV pridėtais protokolais, taikoma dalis Šengeno *acquis* nuostatų;
- b) tikrinti, ar visų atitinkamų Šengeno *acquis* dalių taikymui būtinos sąlygos yra įvykdytos tose valstybėse narėse, kurių atžvilgiu nepriimtas Tarybos sprendimas, kuriuo nustatoma, kad taikomos visos Šengeno *acquis* nuostatos arba jų dalis, išskyrus tas valstybes nares, kurių vertinimas jau bus užbaigtas šio reglamento įsigaliojimo metu.
2. Šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas tikrinimas nedaro poveikio 23 straipsnio antrai pastraipai, kiek tai susiję su valstybėmis narėmis, kuriose 2013 m. lapkričio 26 d. vertinimo procedūros jau yra pradėtos.

⁽¹⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽²⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

3. Valstybių narių, kurios pagal atitinkamą Stojimo aktą taiko dar ne visas Šengeno *acquis* nuostatas, ekspertai vis tiek dalyvauja vertinant visas Šengeno *acquis* dalis.

2 straipsnis

Termino apibrėžtis

Šiame reglamente „Šengeno *acquis*“ – nuostatos, į Sąjungos sistemą integruotos pagal prie ES sutarties ir SESV pridėtu protokolu Nr. 19, taip pat jomis grindžiami arba kitaip su jomis susiję aktai.

3 straipsnis

Atsakomybė

1. Valstybės narės ir Komisija kartu atsako už vertinimo ir stebėsenos mechanizmo įgyvendinimą, kaip nurodyta šiame reglamente; joms padeda Sąjungos įstaigos, organai ir agentūros, dalyvaujančios įgyvendinant Šengeno *acquis*.

2. Komisija atlieka bendro koordinavimo vaidmenį rengiant metines ir daugiametes vertinimo programas, rengiant klausimynus ir sudarant vizitų tvarkaraščius, vykdamas vizitus ir rengiant įvertinimo ataskaitas bei rekomendacijas. Be to, ji užtikrina su vertinimo ataskaitomis ir rekomendacijomis susijusios tolesnės veiklos ir stebėsenos vykdymą pagal 16 straipsnį.

3. Valstybės narės ir Komisija visapusiškai bendradarbiauja visuose vertinimų etapuose siekdamos atlikti šiuo reglamentu joms pavestas užduotis.

4 straipsnis

Vertinimai

1. Vertinimai gali apimti visus Šengeno *acquis* aspektus, įskaitant papildomų priemonių išorės sienų, vizų politikos, Šengeno informacinės sistemos, duomenų apsaugos, policijos bendradarbiavimo ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityse efektyvų ir veiksmingą taikymą valstybėse narėse bei vidaus sienų kontrolės nebuvimą. Visuose vertinimuose turėtų būti atsižvelgiama į valdžios institucijų, taikančių atitinkamas šioje dalyje nustatytas Šengeno *acquis* dalis, veikimą.

2. Vertinimus gali sudaryti klausimynai ir patikrinimai vietoje, kurie gali būti paskelbti arba nepaskelbti. Prieš atliekant paskelbtus patikrinimus pirma pateikiamas klausimynas. Vertinant konkrečias valstybes nares ir (arba) konkrečias sritis patikrinimai vietoje ir klausimynai gali būti atitinkamai atvejais naudojami atskirai arba kartu.

3. Ir klausimynai, ir patikrinimai vietoje gali būti papildomi vertinamos valstybės narės pranešimais apie vertinamą sritį.

5 straipsnis

Daugiametė vertinimo programa

1. Komisija, atitinkamais atvejais pasikonsultavusi su FRONTEX ir Europolu, likus ne mažiau kaip šešioms mėnesiams iki kito penkerių metų laikotarpio pradžios parengia penkerių metų laikotarpiui skirtą daugiametę vertinimo programą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Komisija daugiametę vertinimo programą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Kiekviena valstybė narė vertinama kiekvieną penkerių metų laikotarpį, kurį apima daugiametė vertinimo programa. Daugiametėje vertinimo programoje pateikiamas valstybių narių, kurios turi būti įvertintos kiekvienais metais, sąrašas eilės tvarka. Nustatant eilės tvarką, kurios laikantis valstybės narės turi būti vertinamos, atsižvelgiama į nuo ankstesnio vertinimo praėjusį laiką ir skirtingų vertintinų Šengeno *acquis* dalių pusiausvyrą.

3. Prireikus daugiametę vertinimo programa gali būti tikslinama laikantis 1 dalyje nurodytos procedūros.

4. Daugiametėje vertinimo programoje gali būti numatyti teminiai vertinimai, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalies b punkte.

5. Pirmoji daugiametė vertinimo programa parengiama ne vėliau kaip 2014 m. gegužės 27 d. Tos programos pradžios data yra 2014 m. lapkričio 27 d., o pabaigos data – 2019 m. gruodžio 31 d.

6 straipsnis

Metinė vertinimo programa

1. Komisija ne vėliau kaip iki metų, einančių prieš metus, su kuriais programa susijusi, spalio 31 d. parengia metinę vertinimo programą, visų pirma atsižvelgdama į pagal 7 straipsnį FRONTEX pateiktą rizikos analizę ir atitinkamais atvejais į Europolo ir kitų Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų informaciją, pateiktą visų pirma pagal 8 straipsnį.

Metinėje vertinimo programoje pateikiami pasiūlymai įvertinti:

- a) kaip Šengeno *acquis* ar jo dalis taiko viena valstybė narė, atsižvelgiant į daugiametę vertinimo programą; ir
- b) atitinkamais atvejais, kaip konkrečios Šengeno *acquis* dalys taikomos keliose valstybėse narėse (t. y. teminiai vertinimai).

2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, parengia pirmą metinės vertinimo programos dalį, kurioje taip pat pateikiamas preliminarus patikrinimų vietoje tvarkaraštis. Toje dalyje išvardijamos valstybės narės, kurios turi būti vertinamos kitais metais vadovaujantis daugiametę vertinimo programa, vertintinos sritys ir patikrinimai vietoje. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Komisija metinę vertinimo programą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. Komisija parengia ir priima antrą metinės vertinimo programos dalį. Toje dalyje pateikiamas nepaskelbtų patikrinimų vietoje, kurie turės būti atlikti kitais metais, sąrašas. Ji laikoma konfidencialia ir jos turinys nepranešamas.

4. Prireikus metinė vertinimo programa gali būti tikslinama pagal 2 ir 3 dalis.

5. Pirmoji metinė vertinimo programa parengiama ne vėliau kaip 2014 m. gegužės 27 d. Tos programos pradžios data yra 2014 m. lapkričio 27 d., o pabaigos data – 2014 m. gruodžio 31 d.

7 straipsnis

FRONTEX rengiamos rizikos analizė

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų rugpjūčio 31 d. FRONTEX pateikia rizikos analizę Komisijai ir valstybėms narėms pagal savo įgaliojimus. Tokioje rizikos analizėje, *inter alia*, atsižvelgiama į nelegalią imigraciją ir svarbius operacinės aplinkos prie išorės sienų pasikeitimus bei pateikiamos rekomendacijos dėl kitų metų vertinimo prioritetų. Rekomendacijose nurodomos konkrečios išorės sienų atkarpos ir konkretūs sienos kirtimo punktai, kurie kitais metais turi būti įvertinti pagal daugiametę vertinimo programą. Komisija nedelsdama tą rizikos analizę perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Ne vėliau kaip kiekvienų metų rugpjūčio 31 d. FRONTEX pateikia Komisijai atskirą rizikos analizę, kuri yra skirtinga nei 1 dalyje nurodytoji, kuri apima rekomendacijas dėl vertinimų, kurie nepaskelbtų patikrinimų vietoje forma turi būti atlikti kitais metais, prioritetų, nepriklausomai nuo valstybių narių, kurios turi būti vertinamos kiekvienais metais, eilės tvarkos, kaip nustatyta daugiametėje vertinimo programoje pagal 5 straipsnio 2 dalį. Tos rekomendacijos gali būti teikiamos dėl bet kurio regiono ar konkrečios teritorijos ir jose pateikiamas mažiausiai dešimties konkrečių išorės sienos atkarpų ir mažiausiai dešimties konkrečių sienos kirtimo punktų sąrašas. Komisija gali bet kuriuo metu paprašyti FRONTEX jai pateikti rizikos analizę, kurioje būtų nurodytos rekomendacijos dėl vertinimų, kurie turi būti atlikti nepaskelbtų patikrinimų vietoje forma.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytą rizikos analizę FRONTEX pirmą kartą pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2014 m. vasario 27 d.

8 straipsnis

Kitų nei FRONTEX Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų rengiamos rizikos analizė

Komisija atitinkamai atvejais prašo kitų nei FRONTEX Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų, dalyvaujančių įgyvendinant Šengeno *acquis*, atlikti rizikos analizę, be kita ko, susijusią su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu tiek, kiek jie gali pakenkti Šengeno *acquis* taikymui valstybėse narėse. Tokia analizė galėtų būti naudojama rengiant metines vertinimo programas.

9 straipsnis

Klausimynas

1. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, nustato ir atnaujina standartinį klausimyną glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis. Dėl standartinio klausimyno projekto gali būti konsultuojamasi su FRONTEX ir Europolu. Standartinis klausimynas apima klausimus dėl atitinkamų teisės aktų, bendrai sutartų rekomendacijų ir geriausios praktikos pavyzdžių, visų pirma kaip nurodyta Šengeno kataloguose, taip pat dėl organizacinių bei techninių priemonių, turimų įgyvendinant Šengeno *acquis*, ir kiekvienos vertintinos srities turimų statistinių duomenų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija nusiunčia standartinį klausimyną toms valstybėms narėms, kurios bus vertinamos kitais metais. Valstybės narės savo atsakymus į klausimyną Komisijai pateikia per aštuonias savaites nuo klausimyno gavimo. Komisija kitoms valstybėms narėms suteikia galimybę susipažinti su atsakymais ir praneša atsakymus Europos Parlamentui. Jei Europos Parlamentas, visų pirma atsižvelgdamas į klausimo rimtumą, paprašo, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir laikantis taikytinų taisyklių, reglamentuojančių Europos Parlamento ir Komisijos santykius, Komisija Europos Parlamentui taip pat praneša konkretaus atsakymo turinį.

10 straipsnis

Už patikrinimus vietoje atsakingos grupės

1. Už patikrinimus vietoje atsakingą grupę (toliau – patikrinimo vietoje grupė) sudaro valstybių narių paskirti ekspertai ir Komisijos atstovai.

2. Komisija paprašo valstybių narių, kad jos paskirtų ekspertus, kurie gali dalyvauti atitinkamuose patikrinimuose vietoje, ir nurodytų jų kompetencijos sritį.

Kai rengiami paskelbti patikrinimai vietoje, Komisija ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki numatytos patikrinimo vietoje pradžios paprašo valstybių narių paskirti ekspertus. Valstybės narės ekspertus paskiria per dvi savaites nuo to prašymo gavimo.

Kai rengiami nepaskelbti patikrinimai vietoje, Komisija ne vėliau kaip likus dviem savaitėms iki numatytos patikrinimo vietoje pradžios paprašo valstybių narių paskirti ekspertus. Valstybės narės ekspertus paskiria per 72 valandas nuo to prašymo gavimo.

3. Atliekant patikrinimą vietoje dalyvauja ne daugiau kaip du Komisijos atstovai. Atliekant paskelbtą patikrinimą vietoje dalyvauja ne daugiau kaip aštuoni valstybių narių ekspertai, o nepaskelbtą patikrinimą vietoje – ne daugiau kaip šeši valstybių narių ekspertai.

Jei valstybių narių paskirtų ekspertų skaičius viršija pirmoje pastraipoje nurodytą atitinkamą didžiausią skaičių, Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamomis valstybėmis narėmis, skiria grupės narius remdamasi geografinės pusiausvyros principu ir ekspertų kompetencija.

4. Valstybių narių ekspertai negali dalyvauti vertinimo misijoje, kuri apima patikrinimą vietoje toje valstybėje narėje, kurioje jie įdarbinti.

5. Komisija gali paprašyti FRONTEX, Europolą ar kitas Sąjungos įstaigas, organus ar agentūras, dalyvaujančius įgyvendinant Šengeno *acquis*, paskirti atstovą, kuris stebėtojo teisėmis dalyvautų patikrinime vietoje, susijusiame su jų kompetencijai priklausančia sritimi.

6. Patikrinimo vietoje grupės vadovaujantys ekspertai yra Komisijos atstovas ir valstybės narės ekspertas, kuriuos sudarius tą grupę kuo greičiau kartu paskiria tos grupės nariai. Vadovaujantys ekspertai paskiriami tinkamu laiku prieš sudarant 13 straipsnio 2 dalyje nurodytą išsamią programą.

11 straipsnis

Už vertinimus, atliekamus remiantis klausimynu, atsakingos grupės

1. Kai klausimynas naudojamas atskirai, t. y. po jo neatliekamas patikrinimas vietoje, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalyje, už atsakymų į klausimyno klausimus vertinimą atsakingą grupę (toliau – klausimyno grupė) sudaro valstybių narių ekspertai ir Komisijos atstovai.

2. Išsiųsdama klausimyną valstybei narei, kuri bus vertinama, Komisija paprašo valstybių narių, kad jos paskirtų ekspertus, kurie gali dalyvauti vertinime, ir nurodytų jų kompetencijos sritį. Valstybės narės ekspertus paskiria per dvi savaites nuo to prašymo gavimo. Ekspertai paskiriami laikantis 10 straipsnio 3 ir 4 dalių.

12 straipsnis

Ekspertai

Vertinimuose dalyvaujantys ekspertai turi turėti tinkamą kvalifikaciją ir išsamių teorinių žinių bei praktinės patirties srityse, kurioms taikomas vertinimo mechanizmas, taip pat gerai išmanyti vertinimo principus, procedūras bei metodus ir gebėti sėkmingai bendrauti bendra kalba. Tuo tikslu valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos su atitinkamomis Sąjungos įstaigomis, organais ar agentūromis, užtikrina, kad ekspertams būtų surengti atitinkami mokymai, be kita ko, pagarbos pagrindams teisėms klausimais.

13 straipsnis

Patikrinimų vietoje atlikimas

1. Patikrinimų vietoje grupės imasi visų būtinų parengiamųjų veiksmų, kad būtų užtikrintas patikrinimų vietoje veiksmingumas, tikslumas ir nuoseklumas.

2. Paskelbtų patikrinimų vietoje išsamią programą sudaro Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su vadovaujančiais ekspertais ir atitinkama valstybe nare. Valstybės narės informuojamos apie tą programą. Nepaskelbtų patikrinimų vietoje išsamią programą sudaro Komisija.

Su atitinkama valstybe nare konsultuojamasi ir tvarkaraštis bei išsami programa jai pranešami:

- a) ne vėliau kaip prieš šešias savaites iki paskelbto patikrinimo vietoje;
- b) ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki nepaskelbto patikrinimo vietoje.

Nepaskelbti patikrinimai vietoje prie vidaus sienų vykdomi iš anksto neįspėjus atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių). Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia bendras gaires dėl tokių patikrinimų praktinės tvarkos.

3. Patikrinimo vietoje grupės nariai turi turėti identifikacinį dokumentą, suteikiantį teisę jiems pagal šį reglamentą atlikti patikrinimus vietoje.

4. Valstybė narė, kuri bus vertinama, užtikrina, kad patikrinimo vietoje grupė pagal savo įgaliojimus galėtų patikrinti vertintinose srityse vykdomą veiklą. Ji visų pirma užtikrina,

kad patikrinimo vietoje grupė galėtų tiesiogiai kreiptis į reikiamus asmenis ir patekti į visas teritorijas bei patalpas ir galėtų susipažinti su visais dokumentais, kurių reikia vertinimui atlikti.

5. Valstybė narė, kuri bus vertinama, naudodamasi visomis turimomis teisinėmis galiomis padeda patikrinimo vietoje grupei atlikti jos užduotį.

6. Atliekant paskelbtus patikrinimus vietoje, Komisija valstybei narei, kuri bus vertinama, iš anksto praneša patikrinimo vietoje grupės ekspertų vardus ir pavardes. Ta valstybė narė paskiria ryšių palaikymo instituciją, kuri tvarko praktinę patikrinimo vietoje tvarką.

7. Komisija ir valstybės narės yra atsakingos už reikalingas priemones, susijusias su jų atitinkamų ekspertų, dalyvaujančių patikrinimo vietoje grupėje, kelione į valstybę (-es) narę (-es), kuri (-ios) bus vertinama (-os), ir iš jos (jų). Patikrinimuose vietoje dalyvaujančių ekspertų kelionės ir apgyvendinimo išlaidas kompensuoja Komisija.

Valstybė (-ės) narė (-ės), kuri (-ios) bus vertinama (-os), yra atsakinga (-os) už reikalingas priemones, susijusias su apgyvendinimu, ir už reikiamo transporto suteikimą vietoje. Rengiant nepaskelbtus patikrinimus vietoje su ekspertų apgyvendinimu susijusias priemones užtikrinti padeda Komisija.

14 straipsnis

Vertinimo ataskaitos

1. Po kiekvieno vertinimo parengiama vertinimo ataskaita. Vertinimo ataskaita atitinkamai grindžiama patikrinimo vietoje išvadomis ir atsakymais į klausimyną. Patikrinimų vietoje atveju vertinimo ataskaitą patikrinimo metu parengia patikrinimo vietoje grupė.

Bendra atsakomybė už vertinimo ataskaitos parengimą ir jos sąžiningumo bei kokybės užtikrinimą tenka valstybių narių ekspertams ir Komisijos atstovams. Jeigu kyla nesutarimų, atitinkamai patikrinimo vietoje grupė arba klausimyno grupė siekia kompromiso.

2. Vertinimo ataskaitoje prireikus nagrinėjami kokybiniai, kiekybiniai, veiklos, administraciniai ir organizaciniai aspektai ir nurodomi vertinimo metu nustatyti trūkumai.

3. Kiekvienoje vertinimo ataskaitos išvadoje pateikiamas vienas iš nurodytų vertinimų:

- a) atitinka reikalavimus;
- b) atitinka reikalavimus, tačiau reikia tobulinti;
- c) neatitinka reikalavimų.

4. Komisija įvertintai valstybei narei vertinimo ataskaitos projektą pateikia atitinkamai per šešias savaites nuo patikrinimo vietoje arba nuo atsakymo į klausimą gavimo. Įvertinta valstybė narė pateikia pastabas dėl vertinimo ataskaitos projekto per dvi savaites nuo jo gavimo. Įvertintos valstybės narės prašymu surengiamas ataskaitos tekstui rengti skirtas posėdis. Vertinimo ataskaitos projekte gali būti atspindėtos įvertintos valstybės narės pastabos.

5. Komisija vertinimo ataskaitos projektą ir įvertintos valstybės narės pastabas dėl jo pateikia kitoms valstybėms narėms, kurių paprašoma pateikti pastabas dėl atsakymo į klausimą, vertinimo ataskaitos projekto ir įvertintos valstybės narės pastabų.

Tuo pagrindu Komisija, prireikus padariusi atitinkamus vertinimo ataskaitos projekto pakeitimus, priimdama įgyvendinimo aktą priima vertinimo ataskaitą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Komisija vertinimo ataskaitą perduoda Europos Parlamentui.

15 straipsnis

Rekomendacijos

1. Rengdami vertinimo ataskaitą ir atsižvelgdami į toje vertinimo ataskaitoje pateiktas išvadas ir įvertinimus, valstybių narių ekspertai ir Komisijos atstovai parengia rekomendacijas dėl taisomojo veiksmo, kuriuo siekiama pašalinti vertinimo metu nustatytus trūkumus, ir nurodo jų įgyvendinimo prioritetus, taip pat atitinkamais atvejais pateikia gerosios praktikos pavyzdžių.

2. Komisija pateikia Tarybai pasiūlymą priimti 1 dalyje nurodytas rekomendacijas.

3. Taryba priima 1 dalyje nurodytas rekomendacijas ir perduoda jas Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams.

16 straipsnis

Tolesni veiksmai ir stebėseną

1. Per tris mėnesius nuo 15 straipsnyje nurodytų rekomendacijų priėmimo įvertinta valstybė narė pateikia Komisijai ir Tarybai vertinimo ataskaitoje nustatytų trūkumų pašalinimo veiksmų planą. Jei rekomendacijose daroma išvada, kad įvertinta valstybė narė šiuo atveju nesilaiko savo įsipareigojimų, ta valstybė narė savo veiksmų planą pateikia per vieną mėnesį nuo tų

rekomendacijų priėmimo. Komisija tokį veiksmų planą perduoda Europos Parlamentui.

2. Pasitarusi su atitinkamai patikrinimų vietoje grupe arba klausimyno grupe, Komisija per vieną mėnesį nuo įvertintos valstybės narės veiksmų plano gavimo pateikia Tarybai savo vertinimą dėl veiksmų plano tinkamumo. Kitų valstybių narių paprašoma pateikti pastabas dėl veiksmų plano.

3. Įvertinta valstybė narė per šešis mėnesius nuo rekomendacijų priėmimo pateikia Komisijai savo veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą, o vėliau ataskaitas teikia kas tris mėnesius tol, kol veiksmų planas visiškai įgyvendinamas.

4. Neatsižvelgiant į šešių mėnesių laikotarpį, per kurį reikia pateikti 3 dalyje nurodytą veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą, jeigu rekomendacijose daroma išvada, kad įvertinta valstybė narė šiuo atveju nesilaiko savo įsipareigojimų, ta valstybė narė savo veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą pateikia per tris mėnesius nuo rekomendacijų priėmimo.

5. Atsižvelgdama į nustatytų trūkumų rimtumą ir priemones, kurių imtasi tiems trūkumams pašalinti, Komisija gali numatyti paskelbtus pakartotinius patikrinimus vietoje, siekdama patikrinti, kaip įgyvendinamas veiksmų planas. Dalyvauti pakartotiniame patikrinime vietoje Komisija pakviečia mažiausiai keturis ekspertus, dalyvavusius patikrinime vietoje. Komisija gali pakviesti stebėtojus dalyvauti pakartotiniame patikrinime. Komisija sudaro pakartotinio patikrinimo programą. Įvertintai valstybei narei apie programą pranešama likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki numatyto pakartotinio patikrinimo. Be to, Komisija gali suplanuoti ir nepaskelbtus pakartotinius patikrinimus vietoje.

6. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie veiksmų planų arba šiame straipsnyje nurodytų tobulinimo priemonių įgyvendinimą.

7. Jeigu per patikrinimą vietoje nustatomas rimtas trūkumas, kuris, manoma, gali kelti rimtą grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui erdvėje be vidaus sienų kontrolės, Komisija savo iniciatyva arba Europos Parlamento ar valstybės narės prašymu kuo greičiau apie tai praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

8. Jei nustatoma, kad valstybė narė atitinka reikalavimus, tačiau rekomendacijose pateikiama nurodymų dėl galimo tolesnio tobulinimo pagal 14 straipsnio 3 dalies b punktą, įvertinta valstybė narė per šešis mėnesius nuo rekomendacijų priėmimo pateikia Komisijai savo vertinimą dėl galimo tokių nurodymų įgyvendinimo.

17 straipsnis

Neskelbtina informacija

Patikrinimų vietoje grupių nariai ir klausymynų grupių nariai visą informaciją, kurią gauna atlikdami savo pareigas, laiko konfidencialia. Po patikrinimų vietoje parengtoms vertinimo ataskaitoms suteikiama slaptumo žyma „ES RESTRICTED/RESTREINT UE“ laikantis taikytinų saugumo taisyklių. Žyma netrukdo su informacija leisti susipažinti Europos Parlamentui. Pagal šį reglamentą Europos Parlamentui perduodamos informacijos ir dokumentų perdavimas ir tvarkymas atliekamas laikantis išlaptintos informacijos perdavimo ir tvarkymo taisyklių, kurios taikomos Europos Parlamentui ir Komisijai keičiantis tokio pobūdžio informacija. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare, nusprendžia, kurią vertinimo ataskaitos dalį galima skelbti viešai.

18 straipsnis

Jungtinės Karalystės ir Airijos dalyvavimo sąlygos

1. Jungtinės Karalystės ir Airijos ekspertai dalyvauja vertinant tik tą Šengeno *acquis* dalį, kurią įgyvendinant toms valstybėms narėms leista dalyvauti.

2. 4 straipsnio 1 dalyje aprašyti vertinimai apima tik tos Šengeno *acquis* dalies, kurią įgyvendinant toms valstybėms narėms leista dalyvauti, efektyvų ir veiksmingą taikymą Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje.

3. Jungtinė Karalystė ir Airija dalyvauja tik Tarybai priimant rekomendacijas, kaip numatyta 15 straipsnio 3 dalyje, susijusias su ta Šengeno *acquis* dalimi, kurią įgyvendinant toms valstybėms narėms leista dalyvauti.

19 straipsnis

Nacionalinių parlamentų informavimas

Komisija informuoja nacionalinius parlamentus apie vertinimo turinį ir rezultatus.

20 straipsnis

Ataskaitų teikimas Europos Parlamentui ir Tarybai

Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia metinę išsamią vertinimų, atliktų pagal šį reglamentą, ataskaitą. Ta ataskaita skelbiama viešai ir joje pateikiama informacija apie: per praėjusius metus atliktus vertinimus; kiekvieno vertinimo išvadas ir su

taisomojo veiksmo taikymu susijusią padėtį. Komisija tą ataskaitą perduoda nacionaliniams parlamentams.

21 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

22 straipsnis

Peržiūra

Komisija atlieka šio reglamento veikimo peržiūrą ir pateikia ataskaitą Tarybai per 6 mėnesius nuo visų vertinimo ataskaitų, susijusių su vertinimais, kuriuos apima 5 straipsnio 5 dalyje nurodyta pirmoji daugiametė vertinimo programa, priėmimo. Tokia peržiūra apima visus šio reglamento elementus, įskaitant aktų priėmimo taikant vertinimo mechanizmą procedūrų veikimą. Komisija tą ataskaitą perduoda Europos Parlamentui.

23 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos ir panaikinimas

Nedarant poveikio šio straipsnio antrai ir trečiai pastraipoms, 1998 m. rugsėjo 16 d. sprendimas panaikinamas nuo 2013 m. lapkričio 26 d.

Pirmoje pastraipoje nurodyto sprendimo I dalis turi būti toliau taikoma iki 2016 m. sausio 1 d. valstybių narių vertinimo procedūrų, kurios jau buvo pradėtos 2013 m. lapkričio 26 d., atžvilgiu.

Pirmoje pastraipoje nurodyto sprendimo II dalis turi būti toliau taikoma iki 2014 m. lapkričio 27 d. valstybių narių vertinimo procedūrų, kurios jau buvo pradėtos 2013 m. lapkričio 26 d., atžvilgiu.

24 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Liuksemburge 2013 m. spalio 7 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. BERNATONIS

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija palankiai vertina tai, kad buvo priimtas Reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas, kad būtų nustatytos bendros išimtinėmis aplinkybėmis laikinai atnaujinamos vidaus sienų kontrolės taisyklės, ir Reglamentas, kuriuo sukuriama tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas. Jie mano, kad šiais naujais mechanizmais tinkamai reaguojama į Europos Vadovų Tarybos 2011 m. birželio 24 d. išvadose pateiktą raginimą stiprinti Šengeno erdvės valstybių narių bendradarbiavimą bei tarpusavio pasitikėjimą ir sukurti veiksmingą bei patikimą stebėsenos ir vertinimo sistemą siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrų taisyklių ir stiprinami, pritaikomi bei išplėtojami kriterijai remiantis ES *acquis*; išvadose taip pat primenama, kad Europos išorės sienos turi būti veiksmingai ir nuosekliai valdomos pasidalijant bendra atsakomybe, užtikrinant solidarumą ir praktinį bendradarbiavimą.

Jie pareiškia, kad šiuo Šengeno sienų kodekso daliniu pakeitimu bus sustiprintas koordinavimas ir bendradarbiavimas Sąjungos lygmeniu, kadangi nustatomi, viena vertus, valstybių narių vykdomos sienų kontrolės atnaujinimo kriterijai ir, kita vertus, ES lygmens mechanizmas, skirtas reagavimui į tikrai kritines situacijas, kai kyla pavojus visam erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui.

Jie pabrėžia, kad ši nauja vertinimo sistema yra ES lygmens mechanizmas ir kad ji apims visus Šengeno *acquis* aspektus bei joje dalyvaus valstybių narių, Komisijos ir atitinkamų ES agentūrų ekspertai.

Jie susitaria, kad visiems būsimiems Komisijos pasiūlymams iš dalies keisti šią vertinimo sistemą bus taikoma konsultavimosi su Europos Parlamentu procedūra siekiant kuo nuodugniau atsižvelgti į jo nuomonę prieš priimant galutinę teksto redakciją.

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT